

gemeente

HELLEVOETSLUIS

BELEIDSPLAN WMO HELLEVOETSLUIS

EEN PASSEND SCENARIO

AFDELING SAMENLEVINGSZAKEN DECEMBER 2007

Inhoudsopgave

1	Achtergrond en kader Wmo	5
1.1	Leeswijzer	5
1.2	Aanleiding voor de Wmo	5
1.3	De Wmo in Hellevoetsluis	6
1.4	De Wmo vraagt om een nieuwe invulling van rollen	7
2	Visie op maatschappelijke ondersteuning	9
2.1	Meedoen in Hellevoetsluis	9
2.2	Toelichting op de visie	9
2.3	Drie niveaus van ondersteuning	10
2.4	De vertaalslag van visie naar beleid en uitvoering	11
2.5	Bestaand beleid en beleidsvoornemens	12
3	Iedereen doet mee	13
3.1	Inleiding	13
3.2	Doelstelling	13
3.3	Prioriteiten	13
3.4	Onze aanpak:	13
4	Zorg voor elkaar	17
4.1	Inleiding	17
4.2	Doelstelling	17
4.3	Prioriteiten	17
4.4	Onze aanpak	17
5	De gemeente aan het roer	21
5.1	Inleiding	21
5.2	Doelstelling	21
5.3	Prioriteiten	21
5.4	Onze aanpak	21
6	Uitvoeringsprogramma's	26
7	Uitvoeringsprogramma 'Iedereen doet mee'	27
7.1	Initiatieven van burgers in relatie tot kwaliteit openbare ruimte	27
7.2	Ruimte voor ontmoeting in de wijk	28
8	Uitvoeringsprogramma 'Zorg voor Elkaar'	30
8.1	Bereik van mantelzorg en versterken draagkracht mantelzorgers	30
8.2	Regionale) beleidsnotitie mantelzorgondersteuning	30
8.3	Zorgvisie	31

8.4	Ouderenbeleid	32
9	Uitvoeringsprogramma 'De gemeente aan het roer'	34
9.1	Informatie en advies in de wijk	34
9.2	Werken met een WWB-uitkering	35
10	Bijlagen	37
10.1	Prestatievelden	37
10.2	Bijlage 2: Speerpunten Regiovisie OGGZ	38
10.3	Bijlage 3: Lijst afkortingen	39
10.4	Bijlage 4 : Begrippenlijst	40

Voorwoord

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is op 1 januari 2007 ingegaan. Met het beleidsplan geeft Hellevoetsluis nadere invulling aan het Wmo-beleid.

Dit plan is tot stand gekomen na een intensieve periode waarin we met velen hebben gesproken over maatschappelijke ondersteuning in Hellevoetsluis. We spraken met maatschappelijke organisaties, vrijwilligers en inwoners. De Adviesraad Welzijn heeft het hele proces op de voet gevolgd. De inbreng van al deze (ervarings)deskundigen is de basis voor dit beleidsplan. Wij vinden het samen doormaken van het proces, bijna net zo waardevol als het uiteindelijke plan.

Regelmatig kregen we het advies om het contact tussen gemeente en inwoners 'aan te halen'. Mensen willen een gemeente met een herkenbaar gezicht. Het tweede terugkerende thema, ook door organisaties geuit, is: hou het praktisch!

Dat hebben we gedaan. In dit beleidsplan leest u op welke manieren we de relaties tussen inwoners, organisaties en gemeente gaan versterken. U leest ook hoe we daar heel praktisch vanaf 1 januari 2008 mee aan de slag gaan. Doet u ook mee?

Wibo Bouma
Wethouder Wmo

1 Achtergrond en kader Wmo

De kracht van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) ligt niet zozeer in nieuw beleid maar in het met een andere bril naar bestaande zaken kijken. De Wmo verbindt verschillende beleidsterreinen met elkaar en vraagt om een nieuwe rolverdeling tussen gemeente, maatschappelijke organisaties en burgers. Zo is er bijvoorbeeld meer verantwoordelijkheid voor maatschappelijke organisaties en meer initiatief bij burgers. Maar ook is er meer aandacht voor integraal beleid en samenwerking. De visie op maatschappelijke ondersteuning laat een stuk van de ontdekkingsstocht zien.

1.1 Leeswijzer

Het beleidsplan is opgebouwd uit vier hoofdstukken:

- Hoofdstuk 1 en 2 vormen het eerste gedeelte van het beleidsplan: de hoofdlijn. Na een korte plaatsbepaling leest u in hoofdstuk 3 over de visie op maatschappelijke ondersteuning. Deze visie vormt de leidraad voor alle beleid dat maatschappelijke ondersteuning betreft of daar raakvlakken mee heeft.
- Hoofdstuk 3, 4 en 5 vormen het tweede gedeelte van het beleidsplan: de concrete uitwerking van de visie. We benoemen zowel bestaand als nieuw beleid en laten daarbij alle negen prestatievelden aan bod komen. Door de prestatievelden te clusteren in de thema's 'Iedereen doet mee', 'Zorg voor elkaar' en 'De gemeente aan het roer' laten we de onderlinge verbanden tussen de onderwerpen zien. Vanaf hoofdstuk 7 presenteren we de uitvoeringsprogramma's die vanaf 2008 uitgevoerd worden. Elk uitvoeringsprogramma heeft een apart hoofdstuk gekregen.

1.2 Aanleiding voor de Wmo

Een aantal ontwikkelingen is voor de regering aanleiding geweest wet- en regelgeving op het gebied van zorg en welzijn in één hand te brengen: de Wet maatschappelijke ondersteuning. Voor een deel gaat het om ontwikkelingen die het gevolg zijn van maatschappelijke trends. Daarnaast hebben politiek-bestuurlijke keuzes op landelijk niveau hun invloed gehad op de vormgeving van de Wmo. Deze ontwikkelingen zijn als volgt weer te geven:

Veranderingen in bevolkingssamenstelling

De bevolking van Nederland – en dus ook die van Hellevoetsluis – vergrijsst. Een deel van deze groep is aangewezen op hulp door derden. Daarmee vormen zij een belangrijke doelgroep voor de Wmo. Vergrijzing leidt hier tot een toenemend beroep op Wmo-voorzieningen. Als gevolg van de vergrijzing wordt het aan de andere kant steeds moeilijker personeel te vinden om de gewenste zorg te verlenen. Ontgroening kan bovendien, bij een teruglopende beroepsbevolking, leiden tot problemen met de betaalbaarheid van zorgvoorzieningen

Veranderingen in zorgvraag

Als gevolg van het streven naar 'vermaatschappelijking' van de zorg blijven steeds meer mensen met beperkingen steeds langer zelfstandig wonen. Daarvoor zijn nieuwe arrangementen nodig, waarbij de rol van de lokale overheid – als regisseur – aanzienlijk belangrijker wordt.

Maatschappelijke veranderingen

Individualisering leidt tot afkalving van traditionele sociale netwerken. Het is minder vanzelfsprekend dat mensen iets voor elkaar doen. Het aantal vrijwilligers dat een lintje krijgt vanwege decennialange inzet voor de vereniging, zal afnemen. Er zullen altijd mensen zijn die zich willen blijven inzetten als vrijwilliger, maar steeds vaker binnen een afgebakende periode voor een bepaalde opdracht. Daarnaast speelt een rol dat steeds meer mensen een betaalde baan hebben. Keerzijde van deze medaille is dat zij minder tijd hebben om zich in te zetten voor familie en vrienden, voor verenigingen of in de buurt.

Onbalans in de verzorgingsstaat

De verzorgingsstaat is sinds de tweede helft van de vorige eeuw aanzienlijk uitgedijd. Voor een belangrijk deel gebeurde dit door algemeen toegankelijke voorzieningen, terwijl eigenlijk alleen de kwetsbare groepen hieraan behoefte hadden. Resultaat hiervan is dat deze voorzieningen ook worden

benut door degenen in de samenleving die best zonder zouden kunnen. Het laat zich raden dat een dergelijk systeem kostenbeheersing niet in de hand werkt.

Als vervolgens besloten werd de kosten aan te pakken, gebeurde dat vaak ook weer door te snoeien in algemeen toegankelijke voorzieningen: voor iedereen gelijk. En dat pakte in de regel funest uit voor die groepen die voorzieningen juist het hardst nodig hebben. Als gevolg van deze ontwikkelingen is herziening van de invulling van de verzorgingsstaat op dit moment aan de orde.

1.3 *De Wmo in Hellevoetsluis*

Meedoen aan de samenleving. Dat is het motto van de Wmo. Mensen doen (naar eigen vermogen) zoveel mogelijk mee, bijvoorbeeld door werk, onderwijs, vrijwilligerswerk en/of sociale netwerken. De gemeente zorgt, onder andere op basis van het compensatiebeginsel¹, voor een goed stelstel aan welzijns- en zorgvoorzieningen. Meer nadruk op meedoen en eigen verantwoordelijkheid vraagt om een nieuwe rolverdeling tussen gemeente en samenleving: meer ruimte voor burgers en hun (in)formele netwerken en een actieve bijdrage aan het gemeentelijk beleid. Ook is er meer ruimte voor ondernemerschap van maatschappelijke organisaties. De nadruk ligt op horizontale verantwoording². De gemeente verantwoordt zich over het gevoerde beleid ten opzichte van gemeenteraad en burgers; die bepalen of het beleid maatschappelijke ondersteuning succesvol is. Ook de Adviesraad Welzijn heeft hierin een belangrijke rol.

Speerpunten uit het collegeprogramma Hellevoetsluis

Collegeprogramma, begroting en voorjaarsnota spreken reeds over een aantal speerpunten die richtinggevend zijn voor de gefaseerde uitwerking van het Wmo Beleidsplan. Het college heeft vijftien speerpunten bestuurlijk vastgesteld die als topprioriteiten tijdens de bestuursperiode zullen worden aangepakt. Het gaat om de volgende vijftien speerpunten:

1. Veiligheid: actief en repressief optreden;
2. Jeugd en Openbare orde: vernielingen in de openbare ruimte drastisch minder;
3. Vesting: Historisch Hellevoet, onze lokale trots;
4. Werk en Inkomen: zorgen voor werk, 50% minder uitkeringen in 2010;
5. Minimabeleid: Minima moeten meer profiteren van de mogelijkheden;
6. Openbare geestelijke gezondheid: Kwaliteit van leven voor de kwetsbaren;
7. Disco: Kansen benutten;
8. Kickersbloem III: Actief en repressief optreden;
9. Multifunctionele Sportaccommodatie Fazantenlaan: Een complete jongerencampus in de maak;
10. Woningbouw: kwaliteitswoningen, ook voor starters;
11. Beheer openbare ruimte: Betere buurten met eigen budget;
12. Impuls wijkbeheer: Meer buurtprojecten in het wijkbeheer;
13. Sluitende Jeugdketen: „Gemeentelijke Organisatie Sluitende Aanpak, alle schakels van jeugdbeleid aaneen“;
14. Cultuur en Kunst: Culturele diversiteit en cultuurprojecten;
15. Integratie en Inburgering: Kleurrijke integratieprojecten.

In hoofdstuk 3, 4 en 5, waarin de beleidsvoornemens verder worden uitgewerkt, verwijzen we steeds naar deze collegeprioriteiten.

Contourennota

Met de vaststelling van de ‘Contourennota: Beleidskeuzes Hellevoetsluis’ heeft de raad elf uitgangspunten vastgesteld. Ze vormen de basis voor de verdere beleidsontwikkeling op de negen prestatievelden van de Wmo. Het gaat om de volgende uitgangspunten:

¹ Het compensatiebeginsel geeft gemeenten de opdracht voorzieningen te treffen ter compensatie van de beperkingen die hun burgers ondervinden in zelfredzaamheid en de maatschappelijke participatie. Deze voorzieningen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning stellen burgers in staat om:

- a. een huishouden te voeren;
- b. zich te verplaatsen in en om de woning;
- c. zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel;
- d. medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan

² Horizontalisering in de Wmo betekent dat gemeenten geen verantwoording meer afleggen aan de rijksoverheid, maar aan hun burgers en de gemeenteraad.

1. De Wmo is er voor alle burgers;
2. Nadruk op eigen verantwoordelijkheid van de burgers;
3. Vergroten zelforganiserend vermogen van de samenleving;
4. Preventie waar mogelijk, curatie waar nodig;
5. Collectief waar mogelijk, individueel waar nodig;
6. Inclusief beleid waar mogelijk, exclusief waar het niet anders kan;
7. De burger en zijn vraag staan centraal;
8. Burger (en cliënt) vanaf het begin betrekken bij het beleid;
9. Marktwerking, maar niet ten koste van alles;
10. Invulling regierol varieert per prestatieveld;
11. De sterkste schouders dragen de zwaarste lasten.

Startnotitie

De afgelopen periode heeft in Hellevoetsluis de nadruk gelegen op een snelle en correcte invoering van het nieuwe Wmo-verstrekkingenbeleid. Van meet af aan is echter een brede invoering van de Wmo de bestuurlijke wens geweest. Dat wil zeggen: de wens om de kansen van de Wmo ten volle te benutten door:

- verbetering van samenhang, integrale aanpak en regie;
- optimale dienstverlening in het Zorgloket.

In de startnotitie beleidsplan Wmo is op hoofdlijnen de inhoudelijke koers voor het Wmo-beleidsplan uitgezet.

Bijeenkomsten: een rijke oogst

In een vroeg stadium heeft de gemeente Hellevoetsluis benadrukt dat de beleidsontwikkeling een proces is dat zo breed mogelijk gedeeld moet worden met maatschappelijke organisaties en bewoners. Dat betekent investeren in een dialoog en mensen meenemen in de (tussentijdse) resultaten. Om een goede start te maken is een aantal bijeenkomsten georganiseerd.

In juni 2007 zijn zeven bijeenkomsten georganiseerd om de contouren van de visie op maatschappelijke ondersteuning te verkennen. Om alle betrokkenen een actieve rol te geven zijn er bijeenkomsten voor verschillende doelgroepen georganiseerd.

- Twee bijeenkomsten voor bewoners van Hellevoetsluis;
- Drie bijeenkomsten voor aanbieders op het terrein van wonen, zorg en welzijn;
- Twee bijeenkomsten voor bestuurders, Adviesraad Welzijn en ambtenaren.

De invulling van de bijeenkomsten was voor elke doelgroep anders. Voor elke bijeenkomst was veel respons en er volgde stevige discussies. De twee bewonersavonden werden door respectievelijk 62 en 93 mensen bezocht. De drie bijeenkomsten voor maatschappelijke organisaties werden door ruim 45 aanbieders op het gebied van wonen, zorg en welzijn bezocht. In de bijeenkomsten is van gedachten gewisseld over de rollen van gemeente, maatschappelijke organisaties en bewoners, en over de manier waarop maatschappelijke ondersteuning in de praktijk van alledag vorm krijgt. In een viertal bijeenkomsten hebben we dit gedaan door middel van interactieve werkvormen met acteurs. Deze verbeeldden een aantal praktijksituaties naar aanleiding waarvan een discussie werd gevoerd. De bijeenkomsten smaakten naar meer. Zowel bewoners als maatschappelijke organisaties gaven aan het contact met de gemeente zeer op prijs te stellen en verwachten dat dit voortgezet wordt.

De zeven bijeenkomsten hebben veel informatie opgeleverd die als input dient voor onze visie op maatschappelijke ondersteuning. Om de opbrengst goed zichtbaar te maken, noemen we hieronder de zes belangrijkste punten die de bijeenkomsten hebben opgeleverd.

1.4 De Wmo vraagt om een nieuwe invulling van rollen

De Wmo doet een groot beroep op alle betrokkenen. Meedoen en zelfredzaamheid zijn steeds terugkerende begrippen. Een nieuwe rol voor burgers betekent ook een nieuwe rol voor gemeente en aanbieders. *Sterker dan voorheen zal 'het spel' gespeeld worden tussen burger, aanbieders en gemeente. Dit vergt een cultuuromslag voor alle partijen.* Alleen door ook hier expliciet aandacht aan

te besteden, zal maatschappelijke ondersteuning echt tot zijn recht kunnen komen. Voor de gemeente betekent dit:

- een extern gerichte oriëntatie,
- met duidelijke regels en criteria, echter zonder regelzucht;
- met aandacht voor maatwerk en keuzevrijheid;
- en waardering voor vrijwillige inzet en informele zorg.

Geef 'de gemeente' een gezicht

Bewoners willen meer contact met de gemeente. De gemeente is in hun ogen anoniem en niet altijd makkelijk aan te spreken. Mensen voelen zich niet altijd serieus genomen. Zij willen hun zorg, klacht of idee graag kwijt op een herkenbare plek bij iemand die ze kennen, die letterlijk een gezicht en een naam heeft. De goede acties van de gemeente zijn lang niet altijd bekend bij bewoners. Dat geldt ook voor de activiteiten van het wijkbeheer en het zorgloket. Dit laatste wordt nog erg geassocieerd met wonen.

Denk vanuit een maatschappelijk vraagstuk, niet vanuit een aanbod of een oplossing

Zowel gemeente als maatschappelijke organisaties zijn geneigd te denken in termen van een aanbod of oplossing. Dat is logisch, zij zijn immers (onder andere) aanbieders van diensten en producten. In Hellevoetsluis kiezen we echter niet alleen voor de rol van gemeente aan het roer. In dat scenario ligt de nadruk onder andere op het verstrekken van voorzieningen. Het is onze ambitie om daarnaast ook de verbanden tussen mensen te versterken. Wat dat concreet betekent hangt af van de betrokken bewoners, hun buurt of wijk en datgene wat ze al zelf kunnen organiseren. Het aanbod komt tot stand in samenspraak met bewoners en 'hun' maatschappelijke organisaties en is daardoor altijd maatwerk. Veelal is er sprake van een wisselwerking tussen signalen uit de samenleving en gemeentelijke initiatieven/ondersteuning.

Zorg voor meer samenwerking en stevige netwerken

In Hellevoetsluis zijn vele maatschappelijke organisaties actief op het brede terrein van maatschappelijke ondersteuning. Deze organisaties hebben elk een aanbod dat ze uitvoeren. In de uitvoering ontmoeten ze andere aanbieders waarmee samengewerkt wordt. Vaak ontbreekt echter een gedeelde visie op de aanpak van een maatschappelijk vraagstuk en regie op strategie en uitvoering. Hierdoor is samenwerking vaak aanbodgericht en vooral te vinden op het niveau van de werkvloer. De samenwerking geldt niet alleen organisaties onderling maar ook met de gemeente, in het bijzonder met het wijkbeheer en het zorgloket.

Ondersteun mensen bij het maken van contact

De civil society begint bij ontmoeting en contact. Veel mensen vinden het echter moeilijk om hulp te vragen aan buurtgenoten als ze die nodig hebben. De drempel om hulp te vragen is hoog. Alles valt of staat bij contact. Als er contact is met burens en buurtgenoten voelen mensen zich meer thuis in de buurt en durven zij sneller een beroep op een ander te doen. Ook zelf hulp aanbieden aan een ander gaat makkelijk als het eerste contact is gelegd.

Ga naar de mensen toe

Dit is niet alleen een goede manier om de gemeente een gezicht bij bewoners te geven, het is ook dé manier om vragen van mensen in beeld te krijgen en om in een vroeg stadium laagdrempelige ondersteuning te bieden. Mensen vinden het moeilijk om hulp te vragen aan bijvoorbeeld het zorgloket. Door hen actief te benaderen zijn ze zoveel mogelijk in staat om op eigen kracht te functioneren. Mensen actief opzoeken in hun leefomgeving (zowel door gemeente als door aanbieders) biedt ook aanknopingspunten om het contact tussen buurtbewoners te versterken. Gerichtte activiteiten kunnen helpen om de gemeente gezicht te geven, mensen te ondersteunen en onderlinge contacten op gang te brengen.

2 Visie op maatschappelijke ondersteuning

2.1 Meedoen in Hellevoetsluis

Inwoners van onze gemeente -jong en oud, met en zonder beperking en ongeacht hun maatschappelijke of economische positie- nemen actief deel aan het maatschappelijk leven in Hellevoetsluis. Dit doen mensen bijvoorbeeld door (vrijwilligers)werk, mantelzorg, school of opleiding en/of sociale contacten. Meedoen en participatie is een samenspel tussen inwoners, maatschappelijke organisaties en gemeente. Dit vergt een cultuuromslag voor alle partijen. Mensen nemen hun eigen verantwoordelijkheid en hebben oog voor elkaar, zowel in eigen kring als in hun buurt of wijk.

Ook de gemeente doet mee en speelt een prominente rol door:

- het contact met inwoners van Hellevoetsluis actief op te zoeken;
- voor goede basisvoorzieningen te zorgen die onderling contact en sociale samenhang familietrek;
- door initiatieven van bewoners en vrijwillige inzet te stimuleren;
- door aanbieders en maatschappelijke organisaties ruimte te geven voor ondernemerschap en onderlinge samenwerking.

Mensen die niet op eigen kracht kunnen meedoen, kunnen rekenen op ondersteuning onder verantwoordelijkheid van de gemeente.

2.2 Toelichting op de visie

In het vorige hoofdstuk hebben we alle bronnen genoemd die aan de basis stonden van de visie. In dit hoofdstuk geven we een nadere toelichting op de verschillende onderdelen van de visie.

Onze visie op maatschappelijke ondersteuning in Hellevoetsluis is onder te verdelen in drie lijnen:

1. Iedereen doet mee
2. Zorg voor elkaar
3. De gemeente aan het roer

Bij elk onderdeel zijn aandachtspunten geformuleerd. Deze aandachtspunten zijn de aanzet voor de prioriteiten die in het beleidsplan verder worden uitgewerkt.

Iedereen doet mee

Meedoen aan de samenleving is (waar mogelijk) een *eigen verantwoordelijkheid* van mensen. Dit betekent: zelf doen, zelf organiseren, zelf betalen waar mogelijk. Dat kan alleen zijn maar ook samen met anderen. We gaan er vanuit dat mensen elkaar weten te vinden. We vragen van mensen dat ze zelf initiatief nemen en hun dagelijkse vragen oplossen.

De sociale omgeving is de buurt waar mensen wonen en leven. In die sociale omgeving speelt een belangrijk deel van het dagelijks leven zich af. Prettig leven in een buurt heeft vaak te maken met een veilige, schone buurt en met sociale contacten. Allemaal zaken waar buurtbewoners samen zelf veel in kunnen betekenen. Ook hier weer een grote variëteit in voorbeelden. Vrijwilligerswerk voor de sportvereniging, het buurthuis of de school. EHBO-er zijn bij evenementen. Maar ook elkaar aanspreken op overlast, een omgevallen kliko rechtzetten en een winkelwagen terugbrengen, het zijn allemaal praktische voorbeelden van aandacht en zorg voor elkaar.

Aandachtspunten

Netwerk aan basisvoorzieningen (met extra aandacht voor de mogelijkheid voor ontmoeting). Ondersteunen en stimuleren van initiatieven van buurtbewoners. De projectmatige aanpak in het kader van de impuls wijkbeheer. Sociale cohesie in de buurt als doelstelling naast het motto 'Schoon, Heel en Veilig'. Ondersteuning van vrijwilligers.

Zorg voor elkaar

Zorg voor elkaar is een belangrijke aanvulling op meedoen op eigen kracht. Het gaat dan zowel om de eigen kring als de sociale omgeving. Soms lukt het niet om zelf een oplossing te vinden. Dan is het belangrijk dat mensen een beroep op anderen kunnen doen. Ook hier gaat het om een grote variëteit

in ondersteuning. Denk bijvoorbeeld opvoedingsondersteuning, aan het doen van een boodschap voor een zieke buurvrouw, mantelzorg voor een zieke partner of het organiseren van activiteiten voor kinderen.

Aandacht en zorg voor elkaar gaat om het directe verband waarin mensen leven. We denken dan aan het eigen gezin, de familie en vrienden en kennissen waar veel contact mee is. In deze sociale kring helpen mensen elkaar als ze iets extra's nodig hebben. Bijvoorbeeld als ze ziek zijn, in moeilijke omstandigheden zitten door een echtscheiding, vragen bij de opvoeding hebben of eenzaam zijn door het wegvallen van een partner. Mantelzorg neemt een belangrijke plaats in bij de zorg in eigen kring. Ook valt te denken aan vormen van opvoedingsondersteuning, informatie en advies. Hierbij denken we niet alleen aan de inzet van professionele organisaties maar vooral ook aan de onderlinge steun en informatie die mensen elkaar kunnen geven.

Aandachtspunten

- Vinden, kennen en relatieonderhoud mantelzorgers;
- Ondersteuningsaanbod mantelzorgers waaronder respijtzorg;
- Informatie en advies laagdrempelig beschikbaar en dichtbij mensen;
- Preventieve activiteiten gericht op ouders, kinderen en jongeren.

De gemeente aan het roer

Het kan zijn dat mensen (tijdelijk) niet op eigen kracht kunnen meedoen of extra ondersteuning nodig hebben om zelfstandig te kunnen functioneren. Het kan gaan om mensen met een beperking, ouderen, mensen met een psychosociaal probleem, gezinnen in de knel, kinderen en jongeren, mensen met financiële problemen en mensen in de bijstand. In al deze situaties neemt de gemeente haar verantwoordelijkheid. Op basis van haar compensatieplicht zorgt de gemeente voor effectieve ondersteuning. Bijvoorbeeld in de vorm van individuele voorzieningen, cliëntondersteuning en het samen met mensen op zoek gaan naar de juiste zorg. Ook als dit bijvoorbeeld AWBZ-zorg is. Het aanbod biedt keuzevrijheid aan de cliënt en is zoveel mogelijk gericht op het weer (zoveel mogelijk) op eigen kracht meedoen aan de samenleving.

Aandachtspunten

- Sluitende keten en gerichte samenwerking tussen aanbieders die gericht is op het oplossen van maatschappelijke vragen;
- Een brede informatie- en adviesfunctie (wonen, zorg, welzijn, leefbaarheid) en een helder aanbod aan diensten;
- Laagdrempelige vraagbaak en informatie (wijkbeheer en zorgloket als 'vooruitgeschoven posten').
- Kwetsbare groepen actief benaderen (loket in de wijk);
- Een actieve en extern gerichte oriëntatie van de gemeente. Speel in op vragen en zoek mensen op.
- Stimuleren van het gebruik van regelingen voor minima;
- Mensen die in de bijstand zitten actief ondersteunen bij het vinden van een passende (vrijwilligers)baan.

2.3 Drie niveaus van ondersteuning

'Iedereen doet mee', 'zorg voor elkaar' en 'de gemeente aan het roer' zijn centrale begrippen als het om maatschappelijke ondersteuning gaat. Samen met inwoners en maatschappelijke organisaties zoekt de gemeente naar mogelijkheden om deze ondersteuning goed in te richten. Daarbij gaat het in hoofdlijnen om de volgende vormen van ondersteuning:

- Algemene voorzieningen en inclusief beleid gekoppeld aan: iedereen doet mee;
- Lichte ondersteuning gekoppeld aan: zorg voor elkaar;
- Duurzame ondersteuning gekoppeld aan de gemeente aan het roer.

Iedereen doet mee: algemene voorzieningen en inclusief beleid³ (prestatieveld 1, 4 en 5)

Deze vormen van ondersteuning zijn er op gericht mensen hun eigen beslissingen te laten nemen en om problemen te voorkomen. Het is belangrijk dat er voldoende voorzieningen zijn waar mensen een beroep op kunnen doen. Hierbij gaat het om voorzieningen op alle levensdomeinen zoals: welzijnsvoorzieningen, scholen, bibliotheek, diensten van vrijwilligersorganisaties, openbaar en collectief vervoer, sportverenigingen, gezondheidszorg en informatie en advies. Belangrijk is dat er goed wordt nagedacht over de bereikbaarheid van voorzieningen voor verschillende doelgroepen en dat hiervoor een oplossing op maat wordt bedacht. Een belangrijk onderwerp is ook de leefomgeving en bijvoorbeeld de inrichting van de openbare ruimte, de toegankelijkheid van voorzieningen en de manier waarop mobiliteit van verschillende doelgroepen is gegarandeerd. Daarnaast vraagt inclusief beleid ook om een tijdige signalering en ondersteuning van potentieel kwetsbare burgers zodat meedoen ook echt mogelijk blijft. Daarvoor is een fijnmazig lokaal netwerk nodig van cliëntondersteuning en hulpverlening.

Zorg voor elkaar: lichte ondersteuning (prestatieveld 2, 3 en 4)

Dit is het niveau waar de eerste tekenen van problemen zichtbaar worden. Het beleid is er op gericht deze problemen vroegtijdig te signaleren en door lichte interventies deze problemen op te heffen of er voor zorgen dat het niet erger wordt. Lichte ondersteuning is vaak ook van tijdelijke aard en wordt ingezet om mensen weer zo snel mogelijk op eigen kracht te laten functioneren.

De gemeente aan het roer: duurzame ondersteuning (prestatieveld 3, 6, 7, 8 en 9)

Er is sprake van een situatie waarbinnen min of meer permanente zorg, aandacht of ondersteuning nodig is. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente zorg te dragen voor een adequaat aanbod aan voorzieningen. Doorgaans is sprake van meervoudige problematiek waarbij meerdere aanbieders betrokken zijn. Het beleid is erop gericht om deze zorg en ondersteuning op maat te verlenen en tegelijk de zorgvrager in staat te stellen een zo hoog mogelijk kwaliteit van leven te behouden of te bereiken. Waar mogelijk leidt het aanbod tot het versterken van de eigen kracht van mensen. Zo kan maatschappelijke opvang gericht zijn op het toeleiden naar (begeleid) zelfstandig wonen en kunnen ouderen met ondersteuning van domotica (zoals bijvoorbeeld alarmering en ict voorzieningen), welzijn en zorg langer in hun eigen huis en omgeving blijven wonen.

2.4 De vertaalslag van visie naar beleid en uitvoering

De visie die we in dit hoofdstuk hebben geformuleerd geeft richting op hoofdlijnen. In de hoofdstukken 4, 5 en 6 laten we zien welke bestaand en nieuw beleid we op de verschillende prestatievelden ondernemen om onze visie te realiseren. Daarbij maken we een onderscheid in beleid dat in 2008 wordt opgepakt en beleid dat in 2009 en verder wordt uitgevoerd. Ook geven we ook aan hoe de voornemens samenhangen met de 15 collegeprioriteiten. De prestatievelden van de Wmo hebben we zoveel mogelijk geclusterd volgens de drie hoofdlijnen (iedereen doet mee, zorg voor elkaar, de gemeente aan het roer) uit de visie.

Omdat we het belangrijk vinden ook duidelijke prioriteiten te stellen en graag zo concreet mogelijk aan de slag willen, maken we ook direct een vertaalslag naar de uitvoering. Dat doen we door aan in hoofdstuk 7 door aan elke lijn uit de visie een uitvoeringsprogramma te koppelen waaraan we in 2008 uitvoering geven. Op deze manier stellen we prioriteit bij de belangrijkste elementen uit de visie en starten we direct met de uitvoering. Waar mogelijk hebben we de uitvoeringsprogramma's al concreet vertaald in projectplannen. De acties voor 2009 en verder worden in een later stadium vertaald in uitvoeringsprogramma's.

We kiezen zoveel mogelijk voor een praktische benadering. Dit komt tegemoet aan het uitgangspunt van dialoog tussen bewoners, organisaties en gemeente. Met de keuze voor deze uitvoeringsprogramma's hebben we een groot deel van maatschappelijke ondersteuning ingevuld.

³ Inclusief beleid is beleid dat rekening houdt met de verschillende mogelijkheden en beperkingen van mensen. Resultaat is dat algemene voorzieningen ook beschikbaar zijn voor mensen met een beperking. Een voorbeeld van inclusief beleid: Bij het bouwen van een nieuwe woonwijk wordt al bij het ontwerp rekening gehouden met mensen met een beperking. Het doel van inclusief beleid is dat mensen met beperkingen vanzelfsprekend op een gelijkwaardige manier kunnen deelnemen aan alle aspecten van het maatschappelijke leven.

Daarnaast heeft de ondersteuning van kinderen en ouders (prestatieveld 2) een plek in ons jeugdbeleid en wordt maatschappelijke opvang, OGGZ en verslavingsbeleid in regionaal verband opgepakt (prestatieveld 7,8,9).

2.5 *Bestaand beleid en beleidsvoornemens*⁴

We hebben nu de belangrijkste uitgangspunten voor het beleid geschetst. In de volgende hoofdstukken vullen we deze algemene uitgangspunten zo concreet mogelijk in. We laten zien welk beleid en beleidsvoornemens bij welk prestatieveld horen. We hebben de prestatievelden ondergebracht in de drie lijnen van de visie op maatschappelijke ondersteuning – elk in een apart hoofdstuk. Naast een beschrijving geven we ook in een schema aan om welke bestaande en nieuwe activiteiten het gaat. Om de slag naar de uitvoering te maken werken we in het laatste hoofdstuk de drie uitvoeringsprogramma's nader uit.

⁴ Bij alle prestatievelden zijn de doelstellingen en acties gerelateerd aan de thema's uit de sociale agenda van Hellevoetsluis uit 2005.

3 Iedereen doet mee

Prestatieveld 1: leefbaarheid

Prestatieveld 4: vrijwilligerswerk

3.1 *Inleiding*

In prestatieveld 1 draait het om de directe leefomgeving van mensen. Extra aandacht is er voor mensen met een beperking en ouderen zodat ook zij zo zelfstandig mogelijk kunnen deelnemen aan het dagelijks leven en gebruik kunnen maken van voorzieningen. Naast de inzet op het gebied van wonen, welzijn en zorg dragen ook sport, recreatie en andere vormen van vrijetijdsbesteding bij aan sociale samenhang en leefbaarheid. Ook de inrichting van de omgeving (ruimtelijke ordening, verkeer en speelterreinen) en mobiliteit zijn van belang. Prettig wonen en leven in een buurt is een belangrijke voorwaarde voor mensen om mee te kunnen doen in de samenleving. Dit ontstaat zeker niet alleen als gevolg van inzet van professionele organisaties, maar vooral ook door de inzet van bewoners zelf in hun eigen straat of buurt. In een leefbare buurt met sociale samenhang zijn altijd vrijwilligers (prestatieveld 4) actief. Buurtbewoners en vrijwilligers geven samen vorm aan de 'civil society'. Hier staan de netwerken en relaties van mensen centraal zonder directe bemoeienis van overheid en professionele organisaties.

3.2 *Doelstelling*

- Het bevorderen van sociale samenhang en het vergroten van leefbaarheid in buurten met speciale aandacht voor de participatie van mensen met een beperking en ouderen;
- Het behouden en versterken van basisvoorzieningen op het gebied van: wonen, welzijn en zorg, mobiliteit, veiligheid, ontmoetingsplekken, speelruimte en sport, ook voor mensen met een beperking;
- Het ondersteunen van vrijwilligers(organisaties) zodat deze op een goede manier hun inspanningen voor de samenleving kunnen doen.

3.3 *Prioriteiten*

Het thema 'Iedereen doet mee' kent een groot scala aan activiteiten. Om de uitvoering voortvarend op te kunnen pakken maken we een uitvoeringsprogramma voor: het versterken van de ontmoeting tussen buurtbewoners en het verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte via een impuls van het wijkbeheer.

3.4 *Onze aanpak:*

Dialogo tussen gemeente en bewoners

Het versterken van de externe oriëntatie in ons beleid is één van de opgaven die we gesteld hebben bij de uitvoering van de Wmo. Daarmee raken we het hart van de Wmo dat immers participatie en samen optrekken als centrale uitgangspunten heeft.

Deze benadering vraagt om een andere aanpak, waarbij elke ambtenaar, bestuurder of politicus opener en meer op de burger gericht werkt. Voorbeelden hiervan zijn geven van informatie en advies in de wijk, de activiteiten van wijkbeheer waarbij burgers in overleg met de gemeente zelf budgetten beheren en projecten uitvoeren. Hierbij is het van belang om te beseffen dat veel burgers een ander denk- en waardenpatroon hebben dan de (kleine) groep burgers die de taal en de cultuur van de overheid spreekt. Centraal in de relatie tussen burger en overheid staat de vraag of de burger voldoende vertrouwen heeft in de lokale overheid. Wederzijds vertrouwen is een voorwaarde om te willen of te kunnen participeren. Hierbij is een goede communicatie van groot belang.

Leefbaarheid en veiligheid

Bij leefbaarheid gaat het zowel om de fysieke als om de sociale omgeving. Ontmoeten is erg belangrijk voor de individuele ontplooiing en onderlinge contacten versterken het gevoel van sociale cohesie en het gevoel van een leefbare en levendige stad. Ontmoeting geeft ook een gevoel van verbondenheid met elkaar en met de stad. In de komende jaren geven we een extra impuls aan de kwaliteit van de openbare ruimte. Met deze aanpak beginnen we in één of twee wijken. Welke dat zijn, werken we in samenwerking met bewoners en partners een projectplan verder uit. Op basis van

ervaringen in deze wijk(en), breiden we de aanpak de komende jaren verder uit over alle wijken van Hellevoetsluis.

Veiligheid is op verschillende niveaus te operationaliseren en waar te nemen. Er zijn verschillende indicatoren voor (on)veiligheid te noemen: dreiging (overlast door bijvoorbeeld gedrag van andere gebruikers van de openbare ruimte), criminaliteit, verloedering en milieuhinder. Veiligheid kan niet los worden gezien van persoonlijke veiligheid: het slachtofferrisico en de beleving van onveiligheid. Het integraal veiligheidsbeleid en vandalismebeleid van Hellevoetsluis geeft hieraan uitvoering. De verbinding met de Wmo wordt nadrukkelijk gemaakt door burgers een actieve rol te geven in de uitvoering van dit beleid. Gemeente en uitvoerders zoeken nadrukkelijk het contact met bewoners van wijken en gebruiken hiervoor ook de organisaties en accommodaties zoals wijkbeheer en buurthuizen. Activiteiten waar een actieve rol voor inwoners is weggelegd zijn bijvoorbeeld: buurtpreventie (burgers zetten zich in voor veiligheid), snelheidscontroles, het voorkomen van vandalisme en het adopteren van straatmeubilair.

Bewonersinitiatieven

Initiatieven van bewoners kunnen van allerlei aard zijn. Veelal hebben ze te maken met leefbaarheid en verbetering van de woonomgeving. Soms is enige ondersteuning nodig bij de uitwerking van de plannen, dan wel financieel. Bewoners kunnen hiervoor altijd terecht bij het Bureau Wijkbeheer of de afdeling Samenlevingszaken. Ook de St. Push kan helpen om ideeën verder te ontwikkelen.

Voorzieningen

We streven naar een samenhangend voorzieningenaanbod op het gebied van wonen, zorg en welzijn. Het aanbod is op maat en sluit aan bij concrete vragen van bewoners in hun buurt. Om een aanbod op maat te maken, doen we een beroep op samenwerking en afstemming tussen uitvoeringsorganisaties. Een belangrijk aspect is ook dat algemene voorzieningen voor individuele voorzieningen gaan. Door goede en passende algemene voorzieningen aan te bieden (bijvoorbeeld maaltijdvoorzieningen, collectief vervoer en welzijn) kunnen we het gebruik van (duurdere) individuele voorzieningen verminderen.

Bewoners geven aan dat ze waarde hechten aan ontmoetingsplekken in hun buurt. Dit kunnen buurthuizen zijn maar bijvoorbeeld ook gemeenschappelijke ruimten van seniorenflats. Per wijk gaan we deze ontmoetingsruimten inventariseren en openstellen voor publiek. Daarbij besteden we ook aandacht aan het beheer van de ruimten en de manier waarop activiteiten ondersteund kunnen worden. We streven ernaar dat de ontmoetingsruimten door meerdere organisaties worden benut. We denken dan bijvoorbeeld aan: politie, centrum voor jeugd en gezin, welzijnswerk, wijkbeheer en informatie en advies. Gezamenlijk gebruik zien we als een natuurlijke stimulans om met elkaar in contact te komen en activiteiten onderling af te stemmen. Naast het openstellen van de ontmoetingsruimten blijft het belangrijk om ook op andere manieren de ontmoeting tussen bewoners te stimuleren. Dit vergt maatwerk dat per wijk nader wordt uitgewerkt.

Vrijwilligerswerk

Uit een toekomstverkenning van het Sociaal Cultureel Planbureau blijkt dat het aantal vrijwilligers (landelijk gezien) tot 2015 redelijk stabiel blijft. Positieve krachten, zoals een gemiddeld hoger opleidingsniveau compenseren het negatieve effect van een afname in de beschikbare vrije tijd. Er is behoefte aan een meer flexibele en gerichte invulling van vrijwilligerswerk. Daarom is een kwaliteitsslag nodig om actieve vrijwilligers te behouden en om nieuwe groepen (jongeren, allochtonen en hoger opgeleide ouderen) aan te boren. De komende jaren gaan we op zoek naar nieuwe invullingen van vrijwilligerswerk.

Wonen

Hellevoetsluis is een aantrekkelijke plaats om te wonen voor gezinnen en vitale ouderen. Het beleid voor de komende jaren is erop gericht om het bestaande profiel te versterken. De woonvisie die recent is opgesteld door de gemeene Hellevoetsluis geeft mede vorm aan het Wmo-beleid en bevat een opgave van aantallen te realiseren woningtypen (0-tredenwoningen, zorgwoningen en aanpasbare woningen) tot het jaar 2015, in combinatie met voldoende zorg en welzijn in de buurt. Per wijk is

hiervoor een strategie bepaald. Vanaf 2008 wordt dit beleid in uitvoering genomen, onder andere door prestatieafspraken te maken met Maasdelta.

Voor kwetsbare groepen zijn verschillende manieren van wonen beschikbaar: beschermd wonen (bijvoorbeeld in de vorm van een verpleeghuis), verzorgd wonen (zelfstandige woningen met op afroep extramurale zorg) en geschikt wonen (geschikt voor het bewonen door senioren of mensen met een beperking zonder zorg op afroep). Het voorstel is om Hellevoetsluis te verdelen in drie gebieden (Struyten/Kooistee, Nieuwenhoorn/Den Bonsel Hoek/Ravense Hoek en Zuidwest/Nieuw Helvoet/centrum). In elk van deze gebieden moet zowel een intramurale zorginstelling als een zorgsteunpunt aanwezig moeten zijn om zo de vraag naar diensten op het gebied van wonen, welzijn en zorg te beantwoorden. Om wonen met zorg en welzijn goed op elkaar te laten aansluiten, ontwikkelen we in 2008 (in het verlengde van de woonvisie en het beleidsplan Wmo) een zorgvisie. In de Woonvisie worden de doelgroepen en de vraag naar (kleinschalige) woonvoorzieningen in beeld gebracht, de Zorgvisie zal de koppeling maken met zorg- en welzijnsvoorzieningen

Eenzaamheid en sociaal isolement kunnen de keerzijde zijn van het langer zelfstandig wonen van ouderen. We zullen organisaties (zowel professionele als vrijwilligersorganisaties) stimuleren samen te werken in het aanbieden van een pakket aan voorzieningen voor kwetsbare groepen.

Iedereen doet mee			
Doelstelling	Reeds in uitvoering	Nieuw In 2008	Langere termijn
Integrale aanpak van de leefbaarheid van wijken <i>Collegespeerpunt</i> <i>Veiligheid</i> <i>Impuls wijkbeheer</i>	-Herstructurering Vogelbuurt -Meldpunt 3330250 -Wijkbeheer	-Impuls wijkbeheer -Openstellen van ontmoetingsruimten in wijken. -Introductie buurtregisseur -Bewoners betrekken bij activiteiten op het gebied van schoon, heel, veilig -Uitvoering geven aan activiteiten uit de nota Vandalismebeleid 2007 (waaronder buurtpreventie en verbeteren communicatie tussen gemeente, politie en burgers) - Prestatieafspraken met Maasdelta in vervolg op woonvisie	Continuering projecten
Voldoende basisvoorzieningen	-Sportvoorzieningen -Onderwijs- en opvangvoorzieningen -Brede school -Buurthuizen -Speelruimte voor kinderen op basis van wijkspeelplannen. -Sociaal-culturele activiteiten -Collectief vervoer -Maaltijdvoorziening	-Aanbieders van zorg en welzijn stimuleren samenwerkingsprojecten op te zetten gericht op ontmoeting -Upgrading buurthuis Kooistee, -ontmoetingscentrum Affuitenloods, -Gymzaal DBH/Rhk -Speeltuin Ijsbaan -Sportbeleid	-Kwetsbare groepen actief benaderen en uitnodigen gebruik te maken van voorzieningen.
Actieve deelname van bewoners aan leefbaarheid <i>Collegespeerpunt</i> <i>Beheer openbare ruimte</i>	-Leefbaarheidsprojecten in buurten -Activiteiten gericht op ontmoeting.	-Experiment gebruikersovereenkomsten voor het beheer van ruimte en groen door bewoners.	-uitbreiden van het aantal buurten waarin projecten uitgevoerd worden.
Meer vrijwilligers aan de slag	-Vrijwilligerscentrale Hellevoetsluis	-Vrijwilligersorganisaties ondersteunen bij de werving van vrijwilligers. - Maatschappelijke Stages -Vrijwilligersorganisaties ondersteunen bij nieuwe profielen voor vrijwilligers.	Vrijwilligersbeleid

4 Zorg voor elkaar

Prestatieveld 2: ondersteuning jeugdigen en hun ouders

prestatieveld 4: ondersteuning mantelzorgers.

Prestatieveld 5: participatie kwetsbare groepen

4.1 Inleiding

Prestatieveld 2, 4 en 5 gaan over de ondersteuning van specifieke doelgroepen. Bij het vormgeven van de ondersteuning speelt de gemeente een belangrijke rol.

Prestatieveld 2 gaat over op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden. Het heeft betrekking op jeugdigen – en in voorkomende gevallen hun ouders – bij wie sprake is van een verhoogd risico als het gaat om ontwikkelingsachterstand of uitval zoals schooluitval of criminaliteit, maar voor wie zorg op grond van de Wet op de jeugdzorg niet nodig is dan wel voorkomen kan worden. Dit beleidsterrein geldt als aanvulling op de taken die in andere wetgeving zijn vastgelegd, zoals de Wet collectieve preventie volksgezondheid en de Leerplichtwet. De gerichte preventie moet bestaan uit informatie en advies, het signaleren van problemen, toegang tot hulpaanbod, licht pedagogische hulp en de coördinatie van zorg.

Het jeugdbeleid wordt beschreven in de kadernota Jeugd & Jongeren. In deze beleidsnota wordt het jeugdbeleid voor de gemeente Hellevoetsluis nader uitgewerkt. Naast een aanbod aan basisvoorzieningen geeft de gemeente haar regierol vorm door bij te dragen aan een sluitende ketenzorg die alle levensfasen en domeinen van het kind bestrijkt. Voor een uitgebreide beschrijving en toelichting op de activiteiten verwijzen we zoveel mogelijk naar deze nota.

Prestatieveld 4 gaat over de ondersteuning van mantelzorgers. Mantelzorg is langdurende (familie)zorg die mensen aan een oudere, zieke of gehandicapte bieden. Meestal doen personen uit de directe omgeving dit. Het kan gaan om een familielid, buurvrouw of vriend. De zorg komt voort uit de persoonlijke band met degene waarvoor ze zorgen en het gaat verder dat de normale zorg van huisgenoten voor elkaar.

Prestatieveld 5 gaat over de participatie van kwetsbare doelgroepen. Dit zijn onder andere ouderen en mensen met een beperking.

4.2 Doelstelling

Kinderen en jongeren in onze gemeente door gerichte ondersteuning (ook aan hun ouders) in staat stellen op te groeien in een stimulerende en veilige omgeving. Speciale aandacht gaat uit naar kinderen en jongeren (en hun ouders) die door omstandigheden in de problemen zijn geraakt of dreigen te komen. Het beleid is gericht op de preventie van problemen.

Het op een volwaardige manier ondersteunen van mantelzorgers die hieraan behoefte hebben, zodat zij op een goede en verantwoorde manier hun belangrijke inspanningen voor hun naasten kunnen (blijven) doen.

4.3 Prioriteiten

In het thema 'zorg voor elkaar' leggen we de prioriteit bij het uitvoeringsprogramma voor de ondersteuning van mantelzorgers. De ontwikkeling van een zorgvisie en ouderenbeleid worden ook in het uitvoeringsprogramma benoemd. Deze zijn specifiek gericht op het versterken van de positie van ouderen en mensen met een beperking. De activiteiten gericht op jeugd en jongeren zijn uitgewerkt in de kadernota jeugd & jongeren.

4.4 Onze aanpak

Preventief jeugdbeleid

Op het terrein van preventief jeugdbeleid gebeurt veel in onze gemeente. De gemeente heeft de opdracht om invulling te geven aan vijf functies, genoemd in de Wet op de jeugdzorg:

- informatie en advies;
- signaleren van problemen;

- toegang tot het hulpaanbod;
- licht pedagogische zorg;
- coördinatie van zorg.

Sluitende keten

In de kadernota jeugd en jongeren heeft de gemeente zich uitgesproken over een sluitende ketenzorg met als doel zelfstandigheid van jongeren te realiseren (zorg voor jezelf en anderen, een eigen inkomen verwerven en een plek in de samenleving krijgen). De uitwerking van dit beleid vindt plaats op vijf domeinen: opvoeden en opgroeien, spelen en uitgaan, schoolgaan en leren, jeugd en veiligheid, wonen en werken. De overlap met de Wmo ligt met name op het domein opvoeden en opgroeien.

Vandalismebeleid

In de nota vandalismebeleid 2007 wordt een aantal (met name preventieve) activiteiten genoemd die gericht zijn op jongeren. Veel vandalisme is horeca gerelateerd en wordt veroorzaakt door jongeren. Op het snijvlak van veiligheid, jeugdbeleid en Wmo worden activiteiten ontwikkeld waar opvoeders, sociaal-cultureel werk, onderwijs en sport een belangrijke sturende functie in hebben.

Centrum voor jeugd en gezien

Naast opvoedingsondersteuning en afstemming tussen de verschillende instellingen staat preventie hoog op de agenda. Voorlichting, informatie en advies moeten één van de speerpunten van een Centrum voor Jeugd en Gezin zijn.

Ondersteuning van mantelzorgers

Uit een toekomstverkenning van het Sociaal Cultureel Planbureau blijkt dat er (landelijk gezien) op dit moment een balans is tussen de behoefte aan mantelzorg en de bereidheid om mantelzorg te bieden. Positieve krachten zoals een toenemend opleidingsniveau, demografische ontwikkelingen en een toenemende zorgpotentieel onder ouderen houden de belemmerende factoren zoals een toenemende geografische afstand tussen mensen en arbeidsparticipatie houden elkaar nu en in de toekomst redelijk in evenwicht.

Mantelzorgbeleid

Het beleid voor de ondersteuning van mantelzorgers wordt mede op regionaal niveau (de regio VPR) opgepakt. Naast deze regionale inspanning zal ook op lokaal niveau nadrukkelijk geïnvesteerd worden in mantelzorgondersteuning. In het startdocument Mantelzorg in de gemeente Hellevoetsluis: "Rennen, vliegen, stilstaan" is een eerste inventarisatie van mantelzorgondersteuning uitgewerkt en zijn beleidsaanbevelingen gedaan. Deze inventariserende notitie is de basis voor de verdere uitwerking in regionale samenwerking van een breder mantelzorgbeleid. Onderdeel daarvan vormt ook het inventariseren van vraag en aanbod op mantelzorggebied; dit zal zowel in het kader van het RAS-project mantelzorg als in het kader van het RAS-project Sociale Kaart plaatsvinden. Tegelijkertijd zullen we de huidige aanpak van de basis advies- en informatiefunctie mantelzorg via het zorgloket continueren en versterken. Activiteiten in dat kader zijn de mantelzorgsalon, verbreding van het huidige netwerken en kennis van de sociale kaart.

Participatie kwetsbare doelgroepen

In de Wmo stimuleren we mensen zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen. Intramurale voorzieningen worden steeds meer afgebouwd of omgevormd tot kleinschalige eenheden. Deze verandering in de zorg heeft grote consequentie voor ouderen en mensen met een beperking. De beschutting van een intramurale woonvorm valt weg. Hiervoor in plaats moet een goed netwerk aan voorzieningen in de buurt of de wijk komen. een aantal ingrediënten daarvoor beschrijven we in dit Wmo-beleidsplan en in de woonvisie. Daarnaast zullen we in 2008 een zorgvisie presenteren en een ouderenbeleid ontwikkelen.

Zorg voor elkaar			
Doelstelling	Reeds in uitvoering	Nieuw in 2008	Langere termijn
Jeugd			
Netwerk aan basisvoorzieningen	Vrije tijd, sport, cultuur, bibliotheek, naschoolse activiteiten, speelplekken, jongerenwerk. JongerenCampus fazantenlaan	Jongeren centrum -WEST	
Vorkomen en signaleren onderwijs- en ontwikkelingsachterstand en opvoedingsproblemen <i>Collegespeerpunt Sluitende jeugdketen</i>	Voor- en vroegschoolse educatie, opvoedingsondersteuning, jeugd gezondheidszorg, GGD, preventief jongerenwerk, BEKE-methode, schoolmaatschappelijk werk, leerplichtambtenaren, ZAT Teams (V.O), Social Teams (B.O.)	-Sluitende keten van voorzieningen realiseren: Gemeentelijke Organisatie Sluitende Aanpak (GOSA), alle schakels van jeugd beleid aaneen. -Antillianenproject -Uitvoering geven aan vandalismebeleid	
Eén aanspreekpunt voor alle vragen op het gebied van opvoeden en opgroeien		Vorbereiden van een centrum voor jeugd en gezin	Realiseren van een centrum voor jeugd en gezin
Mantelzorgers			
Ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers waardoor zij hun taak beter kunnen volhouden	-Mantelzorgsalon -Alzheimercafé	-Nadere uitwerking in regionale beleidsnotitie -Nadruk op preventie en vroegtijdige signalering	
Meer mantelzorgers bekend met ondersteuningsaanbod		Plan van aanpak om mantelzorgers te bereiken	
Meer mantelzorgers bekend met aanbod aan respijtzorg		(Regionale) Inventarisatie van aanbod, zowel op het gebied van Wmo en AWBZ	-Vrijwilligers werven die gedeelte van de zorg van een mantelzorger kunnen overnemen.
Mantelzorgers informeren over (financiële) regelingen	Wmo-loket	Bereik vergroten en samenwerking met Wmo-loket versterken.	
Verbeteren combinatie werk/vrijwilligerswerk en mantelzorg			Vrijwilligersbeleid, met ideeën over vrijstelling sollicitatieplicht, kinderopvang en verlofregelingen.
Participatie kwetsbare groepen			
Zo lang mogelijk zelfstandig wonen voor mensen met een beperking en ouderen	-Welzijnsdiensten zoals maaltijdvoorziening, alarmering, bezorgdiensten en klussendienst -Woningaanpassingen, hulpmiddelen, hulp bij het huishouden.	-Op basis van de woonvisie prestatieafspraken met Maasdelta. -Ouderenbeleid -Zorgvisie	-Uitvoering geven aan de zorgvisie, door verschillende vormen van wonen in combinatie met zorg en/of welzijn te realiseren. -Gerichte aandacht aan het bestrijden van eenzaamheid, versterken van samenwerking tussen uitvoerende

	-Activerende huisbezoeken.		organisaties.
Toegankelijkheid van voorzieningen	Collectief vervoer	Aandacht voor inrichting openbare ruimte	

5 De gemeente aan het roer

Prestatieveld 3: informatie, advies en cliëntondersteuning

prestatieveld 6: individuele voorzieningen

prestatieveld 7: maatschappelijke opvang

prestatieveld 8: OGGZ

prestatieveld 9: verslavingsbeleid

5.1 Inleiding

Informatie, advies en cliëntenondersteuning zijn activiteiten die de burger de weg wijzen in het veld van maatschappelijke ondersteuning. Het kan hierbij zowel gaan om algemene voorzieningen zoals (voldoende) informatiepunten, als om meer specifieke voorzieningen zoals een individueel advies, of hulp bij de verheldering van een ondersteuningsvraag. Het gaat er bij de Wmo ook over dat de gemeente de toegang tot de voorzieningen op het gebied van de maatschappelijke ondersteuning regelt. De invulling van de prestatievelden 7, 8 en 9 gebeurt in regionaal verband.

5.2 Doelstelling

In de sociale agenda van Hellevoetsluis wordt speciale aandacht gevraagd voor de zelfredzaamheid van kwetsbare groepen. Het doel van deze prestatievelden is voor alle inwoners van de gemeente de zelfredzaamheid en de maatschappelijke participatie te bevorderen, door de burger met een concrete vraag de weg te wijzen in het veld van maatschappelijke ondersteuning en/of een concreet aanbod aan ondersteuning te leveren. Door informatie, advies en cliëntondersteuning biedt de gemeente kwetsbare inwoners die moeite hebben om maatschappelijk te participeren de ondersteuning en begeleiding die nodig is om daadwerkelijk mee te doen aan de samenleving. Het opheffen of compenseren van de beperking moet het individu in staat stellen mee te doen. Het gaat dan bijvoorbeeld om hulp bij het huishouden, speciale woonvoorzieningen, rolstoelen, begeleiding bij zelfstandig wonen, regieondersteuning bij het dagelijkse leven, dagbesteding, maaltijdvoorziening, sociale alarmering, vervoersvoorzieningen en klussendiensten. De aanspraak bestaat uit compensatie van deze beperkingen waarbij de gemeente een resultaatsverplichting heeft.

5.3 Prioriteiten

Het thema 'De gemeente aan het roer' is heel breed. Om snel aan de slag te kunnen, hebben we binnen dit thema gekozen voor de uitvoering van twee projecten: het organiseren van een laagdrempelige informatie en adviesfunctie in de wijk en werk voor mensen met een bijstandsuitkering.

5.4 Onze aanpak

Wmo-loket

Het Wmo-loket heeft de volgende functies:

- Het geven van *informatie* is het volledig en toereikend verstrekken van informatie, naar aanleiding van de gestelde vraag van de cliënt;
- Bij het geven van *advies* wordt beoogd dat de cliënt wordt bijgestaan in de meest passende keuze in de gegeven situatie;
- Het geven van *cliëntondersteuning* houdt in dat de oorspronkelijke vraag nader onderzocht wordt.

Wellicht schuilt er een vraag achter de gestelde vraag en kan de cliënt begeleid worden door het hele proces van vraagstelling, via aanvraag, indicatiestelling en beschikking naar zorgverwezenlijking. De verbetering van de informatievoorziening over activiteiten, organisaties en voorzieningen op het brede terrein van de Wmo is een van de belangrijkste speerpunten van de gemeente. Vanaf 1 januari 2007 is het Wmo-loket geopend. Het is een *breed* loket: mensen kunnen er met al hun vragen over veel onderwerpen (wonen, welzijn en zorg) terecht. Daarnaast is het loket *diep*: het gaat om meer dan alleen het verstrekken van informatie. Binnen het loket doen de consulenten aan vraagverduidelijking, cliëntondersteuning, doorverwijzing, behandeling van aanvragen en het stellen van indicaties. Binnen het loket is een sociale kaart en een productencatalogus aanwezig en wordt een cliëntvolgsysteem

ontwikkeld. Met diverse organisaties leggen we contacten om hun betrokkenheid bij en inbreng in het Wmo-loket goed te regelen. Het Wmo-loket wordt in de komende jaren verder verbreed. Ook zullen we de diensten uit het loket nadrukkelijker onder de aandacht van mensen. Hierbij denken we aan het verder uitbreiden van huisbezoeken voor in ieder geval alle 75-plussers, integrale vraagverheldering waarbij ook speciale aandacht is voor de mantelzorger en een formulierenbrigade die mensen helpt om financiële regelingen goed te benutten.

Informatie en advies in de wijk

Bewoners geven aan dat zij contact met de gemeente in de buurt op prijs stellen. Niet alleen waar het gaat om concrete Wmo-diensten maar ook over allerlei zaken die de leefbaarheid in de wijk betreffen. Voorstel is om in wijken de informatie en adviesfunctie uit te breiden. Dit wordt een samenwerking tussen het Wmo-loket, wijkbeheer, stedelijk beheer en sociale zaken (minimabeleid).

Algemene en individuele voorzieningen

In het verstrekkingenboek zijn de voorzieningen opgenomen die ter compensatie van de beperkingen die men ondervindt worden geboden. We hebben het hier over de zogenaamde compensatieplicht die de gemeente heeft om *individuele voorzieningen* te treffen voor mensen die door hun beperking niet goed mee kunnen doen aan de samenleving. De toegang tot een dergelijke voorziening hangt af van de individuele kenmerken van de aanvrager, alsmede met de capaciteit van de aanvrager om uit een oogpunt van kosten zelf in maatregelen te voorzien. Hiervoor dient een proces tot indicatiestelling gestart te worden. Mensen waarvan de aanvraag van een Wmo-voorziening wordt afgewezen, kunnen een seconde opinio aanvragen. Een onafhankelijke derde beoordeelt de aanvraag opnieuw.

Het is onze bedoeling zoveel mogelijk door middel van collectieve arrangementen te voorzien in de individuele behoeften van mensen. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan groepsvervoer, dagbesteding, maaltijdverzorging, klussendienst en alarmering. Daarnaast streven wij naar een laagdrempelige, pragmatische aanpak van de toekenning en de verstrekking van voorzieningen, met zo weinig mogelijk bureaucratie. Bij de toekenning van voorzieningen verstrekt de gemeente bij *primaat* een algemene voorziening. Algemene voorzieningen zijn voorzieningen die een probleem snel en effectief op kunnen lossen. De regels voor algemene voorzieningen (m.u.v. collectief vervoer) zijn:

- Het gaat om een voorziening die in tijd een korte duur heeft;
- Het gaat om een voorziening die betrekking heeft op lichte, niet complexe zorg;
- Of het gaat om een voorziening ten behoeve van een incidentele zorgbehoefte.

Participatie van kwetsbare groepen

Onze inzet in het kader van het minimabeleid en de Wmo raken elkaar bij het bevorderen van maatschappelijke participatie. De doelstelling van het minimabeleid is namelijk bestrijding van armoede en het bevorderen van maatschappelijke participatie, door het wegnemen van financiële belemmeringen om mee te doen aan de samenleving. In praktijk blijkt dat mensen met een beperkt inkomen lang niet altijd gebruik maken van de extra mogelijkheden die ons minimabeleid biedt. Door gerichte aandacht voor de mogelijkheden tot financiële ondersteuning, onder andere via het Wmo-loket en bestaande voorzieningen, streven we naar minder armoede en een –veel!- hoger gebruik. Daarnaast willen we komende periode de effecten van de huidige voorzieningen onderzoeken. Een van de vragen daarbij is of het gebruik van de huidige voorzieningen maatschappelijke participatie daadwerkelijk bevordert.

Een van die kwetsbare groepen betreft mensen met een bijstandsuitkering. De gemeente Hellevoetsluis voelt zich verantwoordelijk deze mensen waar mogelijk in onze gemeenschap te laten meedoen. De komende jaren ontwikkelen we daarom het project 'Werk waarin mensen met een bijstandsuitkering gaan werken in een baan op het gebied van maatschappelijke ondersteuning. Daarbij denken we aan banen als: gastheer of gastvrouw in een buurthuis, verzorgingshuis of cultureel centrum maar ook bij projecten in wijken en bij bezoeken aan ouderen. De uitvoering van dit project bevindt zich op het snijvlak van Wmo en WWB.

Maatschappelijke opvang, OGGZ en verslavingsbeleid

Als gemeente hebben een verantwoordelijkheid voor inwoners die het zelfstandig niet redden en voor wie maatschappelijke uitval dreigt. We willen doen wat in ons vermogen ligt om een zodanig lokaal en regionaal beleid te voeren dat we maatschappelijke uitval van sociaal kwetsbare burgers en autoprobleem situaties voorkomen en hun maatschappelijk herstel bevorderen. We streven ernaar om een passen en afdoende aanbod te hebben in de gehele keten van preventie, toeleiding en signalering, maatschappelijke opvang en nazorg die aansluit bij de problemen die de inwoners ervaren.

Bij maatschappelijke opvang gaat het om mensen die in een dusdanige probleemsituatie verkeren dat opvang noodzakelijk is. De activiteiten bestaan uit het bieden van (tijdelijk) onderdak voor dak- en thuislozen en opvang van vrouwen die de thuissituatie hebben verlaten in verband met relationele problemen of geweld. Ook de aanpak van huiselijk en seksueel geweld valt onder prestatieveld 7.

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) omvat alle activiteiten op het terrein van geestelijke volksgezondheid die niet op basis van een vrijwillige, individuele hulpvraag worden uitgevoerd. Het gaat er ook om te voorkomen dat mensen dak- en thuisloos raken. Het basisaanbod van de OGGZ bestaat onder meer uit: crisisopvang, bemoeizorg, preventie en psychosociale hulpverlening bij rampen. In de praktijk komt het neer op ongevraagde bemoeienis met kwetsbare inwoners. Vaak hebben die een meervoudige problematiek, kunnen zichzelf niet goed redden en vragen zelf niet om hulp. Uitvoerders van de OGGZ zijn onder andere GGD'en en Riagg's. Wij zullen stimuleren dat deze uitvoerders hun kennis delen met politie, Wmo-loket en ambtenaren.

Bij verslavingsbeleid gaat het om ambulante hulpverlening aan verslaafden gericht op verslavingsproblemen, preventie van verslavingsproblemen en de bestrijding van overlast door verslaafden. Op regionaal niveau zorgen we voor een dekkend aanbod van preventie tot nazorg voor burgers die met verslaving in aanraking komen. De gemeenten en uitvoerders streven er gezamenlijk naar om voor 2010 de verslavingsproblematiek terug te dringen. Per gemeente zal de doelstelling gespecificeerd worden naar aard van de problematiek en doelgroep.

Centrumgemeente

De uitvoering van het beleid op de prestatievelden 7, 8 en 9 gebeurt door onder regie van de centrumgemeente Spijkenisse. Daarom volstaan we in ons lokale beleidsplan met een beschrijving van het beleid op hoofdlijnen en specifiek lokale activiteiten zoals preventie.

Tot de invoering van de Wmo werd het beleid op deze terreinen ontwikkeld en uitgevoerd door de centrumgemeente Spijkenisse. Ook in het kader van de Wmo zal de uitvoering van het beleid grotendeels door Spijkenisse worden uitgevoerd. Deze gemeente ontvangt hiervoor een doeluitkering van het rijk. De voorzieningen voor dak- en thuislozen, vrouwenopvang, verslavingszorg e.d. bevinden zich dan ook in Spijkenisse. Wat wel verandert is dat de centrumgemeente samen met de regiogemeenten het beleid gaat ontwikkelen.

De gemeente aan het roer			
Doelstelling	Reeds in uitvoering	Nieuw in 2008	Langere termijn
Informatie, advies en cliëntondersteuning			
Centraal loket voor informatie, advies en cliëntondersteuning	-Dienstverlening in het zorgloket in het Trefpunt -Bureau Sociaal Raadslieden -Budgettrefpunt voor schuldhulpverlening -Mantelzorgsalon -	-Start met huisbezoeken aan alle 75-plussers binnen de gemeente. -Netwerken in buurten benutten om dienstverlening vanuit het loket te verbeteren. -Herindicatie hulp bij het huishouden aangrijpen als kans om in contact te komen met cliënten. -Consulenten van het zorgloket koppelen aan wijken en/of locaties seniorenwoningen.	-Netwerken van (Vrijwilligers)organisaties inzetten om cliënten te bereiken.
Grotere bekendheid geven aan de dienstverlening van het Wmo-loket.	Reguliere communicatiekanalen worden ingezet (website, gemeentegids, Helius, voorlichtingspagina Groot Hellevoet).	-Informatiemateriaal gemeente op elkaar afstemmen. -Interne checklist voor contact met klanten.	
Beter benutten van voorzieningen voor mensen met een minimuminkomen <i>Collegespeerpunt Minimabeleid</i>	-Sport en cultuurfonds -Schuldhulpverlening -Belastingsservice	-Huisbezoeken aan 75-plussers -Uitbouwen van belastingsservice naar de formulierenbrigade -Via Wmo-loket en informatie en advies in de wijk mensen actief benaderen - onderzoek effecten armoedebeleid	
Informatie en advies in de wijk op alle prestatievelden van de Wmo. Zichtbaarheid van de gemeente vergroten. <i>Collegespeerpunt Impuls wijkbeheer</i>		-informatie en adviesfunctie (nauwe samenwerking tussen Wmo-loket, wijkbeheer en buurtagent) waar burgers met al hun vragen over wonen, zorg, welzijn en leefbaarheid van hun wijk terecht kunnen.	-Bereik van kwetsbare groepen vergroten door actieve benadering via sleutelfiguren in de wijk, de buurtregisseur, maatschappelijk werk en de netwerken van vrijwilligersorganisaties
Mensen met een bijstandsuitkering gaan werken in een Wmo-baan <i>Collegespeerpunt Werk en inkomen</i>		50 mensen begeleiden bij het vinden van werk.	In 2009 nogmaals 50 mensen begeleiden bij het vinden van werk.
Individuele voorzieningen			
Voorzieningen bieden aan mensen met een beperking (invulling geven aan het compensatiebeginsel) om hun zelfredzaamheid te bevorderen.	Toeleiding en verstrekken van individuele voorzieningen	In het kader van tevredenheidsonderzoek en evaluatie een toetsing van de kwaliteitseisen die gesteld zijn aan individuele voorzieningen	Opnieuw inkopen en aanbesteden van diensten.
Indicatiestelling Wmo-voorzieningen	-Alle voorzieningen worden waar mogelijk in het Wmo-loket		

	geïndiceerd. -Evaluatie van de dienstverlening		
Individuele voorzieningen worden verstrekt als algemene voorzieningen niet toereikend zijn	Op basis van vastgestelde indicatiecriteria		Op basis van evaluatie van de dienstverlening en financiële mogelijkheden herijken van de verhouding tussen algemene en individuele voorzieningen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een scootmobielpool.
Maatschappelijke opvang, OGGZ, verslavingsbeleid			
Preventie van uitval uit de samenleving en van huiselijk geweld	Lokaal en regionaal netwerk (onder andere gericht op OGGZ) waarin (dreigende) uitval wordt gesignaleerd en voorzieningen. Steunpunt huiselijk geweld		Voor 2010 een sluitend en afdoende aanbod aan opvangvoorzieningen in de regio realiseren.
Afstemming en overleg tussen gemeenten en uitvoerders <i>Collegespeerpunt Openbare geestelijke gezondheid (OGGZ)</i>	Spijkennis is centrumgemeente voor maatschappelijke opvang en OGGZ. Meldpunt OGGZ	Implementatie van één clientvolgsysteem.	
Bevorderen participatie van kwetsbare groepen	Klussendienst. Beschermd woonvormen. Maatschappelijk werk		Nieuwe initiatieven die aansluiten bij de activiteiten die onder prestatieveld 1 en 5 vallen.
Verslavingsbeleid	Preventie en voorlichting op lokaal niveau Behandeling op regionaal niveau	Ras-project plan van aanpak alcoholmatigingsbeleid. Pilot horeca handhaven ism alcoholmatigingsbeleid	

6 Uitvoeringsprogramma's

Het is de ambitie is om vanuit uitvoeringspraktijk het Wmo-beleid nader in te vullen aan de hand van concrete uitvoeringsprogramma's. Dit brengt de Wmo ook voor bewoners tot leven omdat het hier om concrete activiteiten gaat die hun beslag vinden in buurten en wijken. Deze aanpak vraagt intern en extern om een goede interne afstemming. Als mensen of organisaties bij de gemeente aankloppen moeten ze gehoor vinden, los van de vraag of ze bij de juiste ambtenaar beland zijn. Ook extern vraagt de aanpak om samenwerking omdat naast de bewoners zelf altijd meerdere organisaties bij de aanpak van een vraagstuk betrokken zijn. In de keuze voor de uitvoeringsprogramma's zijn de volgende criteria leidend geweest:

1. Is het een onderwerp dat voor burgers een hoge urgentie heeft?
2. Biedt dit onderwerp aanknopingspunten om de dialoog tussen gemeente en burgers en tussen burgers onderling te versterken?
3. Staat meedoen centraal bij het onderwerp?
4. Zijn er concrete aanknopingspunten te vinden in onze huidige uitvoeringspraktijk?
5. Is het een onderwerp dat om een integrale aanpak vraagt?

Dit heeft geleid tot drie uitvoeringsprogramma's met concrete projecten en activiteiten:

Iedereen doet mee

- Initiatieven van buurtbewoners in relatie tot kwaliteit openbare ruimte;
- Ruimte voor ontmoeting in de wijk.

Zorg voor elkaar

- Bereik van mantelzorg en versterken draagkracht mantelzorgers.
- Zorgvisie
- Ouderenbeleid

De gemeente aan het roer

- Informatie en advies in de wijk;
- Werk voor mensen met een WWB-uitkering

We werken de drie uitvoeringsprogramma's hierna verder uit.

7 UITVOERINGSPROGRAMMA 'IEDEREEN DOET MEE'

Hier zijn vormen van ondersteuning er op gericht mensen hun eigen beslissingen te laten nemen en om problemen te voorkomen. Het is belangrijk dat er voldoende voorzieningen zijn waar mensen een beroep op kunnen doen. Hierbij gaat het om voorzieningen op alle levensdomeinen zoals: welzijnsvoorzieningen, scholen, bibliotheek, diensten van vrijwilligersorganisaties, openbaar en collectief vervoer, sportverenigingen, gezondheidszorg en informatie en advies. Belangrijk is dat er goed wordt nagedacht over de bereikbaarheid van voorzieningen voor verschillende doelgroepen en dat hiervoor een oplossing op maat wordt bedacht. Een belangrijk onderwerp is ook de leefomgeving en bijvoorbeeld de inrichting van de openbare ruimte, de toegankelijkheid van voorzieningen en de manier waarop mobiliteit van verschillende doelgroepen is gegarandeerd. Daarnaast vraagt inclusief beleid ook om een tijdige signalering en ondersteuning van potentieel kwetsbare burgers zodat meedoen ook echt mogelijk blijft. Daarvoor is een fijnmazig lokaal netwerk nodig van cliëntondersteuning en hulpverlening.

7.1 Initiatieven van burgers in relatie tot kwaliteit openbare ruimte

Startdatum: 1-1-2008

Einddatum: 31-12-2009

Projectleiders: R.P. Berends / A. Swart (wijkbeheer)

Probleemstelling

De kwaliteit van de openbare ruimte wordt bepaald door de inrichting, het beheer en onderhoud en het gebruik ervan. Traditioneel neemt de gemeente het beheer en onderhoud van de openbare ruimte voor zijn rekening. Bewoners rekenen op een prettige en veilige woonomgeving, maar worden steeds vaker door de gemeente betrokken bij ingrepen in de openbare ruimte. Deze ontwikkeling wordt gestimuleerd vanuit de grondgedachte dat bewoners medeverantwoordelijkheid dragen voor hun functioneren in hun buurt en voor het gebruik van de openbare ruimte. Actieve betrokkenheid van bewoners bevordert immers binding met de woonomgeving. Dit heeft een positief effect op het gebruik van de openbare ruimte, de veiligheid in de buurt en de sociale cohesie.

Initiatieven van bewoners om de kwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren dienen te kunnen rekenen op ondersteuning van de gemeente. Momenteel is dit al mogelijk, met name via het wijkbeheer. Dit dient verder te worden gestimuleerd. Een belangrijke randvoorwaarde in dit kader is het bieden van de mogelijkheid tot ontmoeting. Het aanbod van ontmoetingsruimten dient zodanig te zijn dat er daadwerkelijk ruimte bestaat voor buurtinitiatieven. Een volgende stap is het mogelijk maken van nog actievere participatie van bewoners door middel van het uitvoeren van een experiment met zogeheten gebruikersovereenkomsten voor het beheer van de openbare ruimte.

Doelstelling

Het project dient te leiden tot verbeterde kwaliteit van de fysieke woon- en leefomgeving en het voorzieningenniveau, verbeterde veiligheid en verbeterde kwaliteit van de sociale samenhang in de geselecteerde buurten (zie 8 voor de buurtenkeuze).

Activiteiten

Dit onderdeel wordt in de komende maanden uitgewerkt (zie hiervoor tevens het 'Werkplan Impuls Wijkbeheer Hellevoetsluis'). Dit werkplan wordt in november door het college van B&W vastgesteld.

Projectresultaat

De selectie van de buurten is bepalend voor het te verwachten resultaat per buurt. In zijn algemeenheid gaat het om maatregelen in de openbare ruimte (b.v. reconstructies groen, herinrichting speelplaatsen, maatregelen parkeren, herstraatwerkzaamheden in samenwerking met de partners in het wijkbeheer en met buurtbewoners en zo mogelijk actieve participatie van bewoners in de vorm van inspraak, het vormen van werk- en klankbordgroepen en/of (gezamenlijke) activiteiten.

Daar waar mogelijk worden met (groepen) bewoners zogeheten gebruikersovereenkomsten voor beheer aangegaan. Hieraan gekoppeld dient er in dan wel nabij de buurt fysieke ontmoetingsruimte beschikbaar te zijn om het proces ook mogelijk te maken. Een meting van de tevredenheid van buurtbewoners voor en na de maatregelen bepaalt het projectresultaat. Een dergelijke meting dient zowel de fysieke als de sociale kwaliteit van de buurt in beeld te brengen.

Plan van aanpak

Er wordt een aantal wijkgerichte projecten opgestart, waarbij nauw wordt samengewerkt met de andere partijen in het wijkbeheer en bewoners. Na de inventarisatie van lopende en te verwachte ontwikkelingen en activiteiten in de wijken, wordt bepaald in welke wijken de projecten worden opgestart. Maatregelen op het gebied van verkeer, parkeren, beheer openbare ruimte worden integraal opgepakt. De exacte deelnemende partijen kunnen per project verschillen. De taken en verantwoordelijkheden van de deelnemende partijen worden te zijner tijd gedefinieerd evenals de projectomschrijvingen. Bewoners zijn een belangrijke partij in de impuls wijkbeheer. Zij worden nauw betrokken bij de ontwikkelingen in hun wijk en krijgen een eigen rol. Het participatietraject wordt nader vormgegeven. Deze projectstructuur wordt nog verder uitgewerkt.

Financiële paragraaf

Dekking via bestaande middelen wijkbeheer, welzijn, stedelijk beheer, leefbaarheid en beleidsoptie 'Investeren in kwaliteit'.

Overige opmerkingen/afspraken

Dit project heeft een relatie met het uitvoeringsprogramma 'De gemeente aan het roer' dat onder meer beoogt in de wijken een laagdrempelig informatie en adviesfunctie aan te bieden voor vragen omtrent zorg en leefbaarheid.

7.2 Ruimte voor ontmoeting in de wijk

Startdatum: 1-1-2008

Einddatum: 31-12-2011

Projectleider: A. Sesay

Probleemstelling

Een belangrijke randvoorwaarde voor bewonersinitiatief is het bieden van de mogelijkheid tot ontmoeting. Het aanbod van ontmoetingsruimten dient zodanig te zijn dat er daadwerkelijk ruimte bestaat voor buurtinitiatieven en het opbouwen van buurtnetwerken. Het bestaande aanbod en gebruik van de buurtcentra dient zowel in kwalitatief als kwantitatief opzicht geïnventariseerd te worden. Uiteraard komen hierbij de bestaande ontmoetingsvoorzieningen in beeld zoals De Haring, De Klinker, het gebouw van de Turkse Werknemersvereniging, het Bureau Wijkbeheer en De Oude Woelhoek. Daarnaast dienen de mogelijkheden van bestaande buurtvoorzieningen/ruimtes zoals basisscholen, verenigingsgebouwen, zorg- en ouderenhuisvesting (o.a. van Maasdelta) in deze inventarisatie betrokken te worden. Aan de hand van de inventarisatie zal besluitvorming plaatsvinden over de mate waarin, in welke buurten en de wijze waarop deze ontmoetingsvoorzieningen geëffectueerd dan wel opgewaardeerd kunnen worden. Daarbij dient tevens rekening gehouden te worden met de selectie van de buurten in het kader van de Impuls wijkbeheer.

Doelstelling

Het project dient te leiden tot een nader te definiëren kwaliteit en kwantiteit van de openbare ontmoetingsvoorzieningen (in termen van beheer, spreiding, functies, ondersteuning e.d.) alsmede tot de realisatie daarvan. Daarbij zal in eerste instantie (2008) ingezet worden op verbetering van de mogelijkheden van buurthuis De Kooistee aan de Forel. Vanuit de wijk De Kooistee is immers bekend dat hieraan behoefte is. Zoals aangegeven is daarnaast de selectie van de buurten in het kader van de Impuls wijkbeheer medebepalend voor verdere keuzes. Op basis van evaluatie en voortschrijdend inzicht kan na 2008 verdere implementatie plaatsvinden.

Activiteiten

- Inventarisatie bestaand aanbod ontmoetingsvoorzieningen;

- Inventarisatie gebruik;
- Advisering (bepalen prioriteiten en fasering aangeven);
- Upgrade buurthuis De Kooistee;
- Regelen beheer (mogelijkheden via zogeheten WMO banen);
- Betrekken Opbouwwerk t.b.v. ondersteuning activiteiten.

Projectresultaat

- De kwaliteit van de ontmoetingsvoorzieningen (in termen van beheer, spreiding, functies, ondersteuning e.d.) is verbeterd. Het aanbod sluit bovendien aan op de Impuls wijkbeheer. Het buurthuis De Kooistee wordt optimaal benut. Beheer en ondersteuning is hierop toegesneden;
- Het gebruik van de ontmoetingsvoorzieningen is verbeterd.

Plan van aanpak/activiteitenoverzicht

Ten aanzien van buurthuis De Kooistee zal in overleg met de huidige gebruikers een plan worden opgesteld om het gebouw zelf en de omgeving van het gebouw op te waarderen. Belangrijk is dat er een laagdrempelige voorziening voor de buurt tot stand wordt gebracht met ruime openingstijden. Er zal via de afdeling Sociale Zaken gezocht worden naar geschikte personen die alle voorkomende werkzaamheden in het kader van het beheer van het gebouw en het toezicht op zich kunnen nemen. Met Maasdelta zal overleg worden gepland om de mogelijkheden van de ontmoetingsruimtes van de woningcorporatie in beeld te brengen en te optimaliseren. Met Stichting PUSH zal worden overlegd op welke wijze en in welke mate in ondersteuning van bewoners (initiatieven) via het Opbouwwerk kan worden voorzien.

Financiële paragraaf

Dekking via bestaande middelen welzijn, sociale zaken (werkdeel). Eventueel benodigde aanvullende middelen PM via beleidsoptie (bijvoorbeeld t.b.v. extra Opbouwwerk).

Overige opmerkingen/afspraken

Dit project heeft een relatie met het uitvoeringsprogramma 'De gemeente aan het roer' dat beoogt in de wijken de informatie en adviesfunctie te versterken.

8 UITVOERINGSPROGRAMMA 'ZORG VOOR ELKAAR'

Dit is het niveau waar de eerste tekenen van problemen zichtbaar worden. Het beleid is er op gericht deze problemen vroegtijdig te signaleren en door lichte interventies deze problemen op te heffen of er voor zorgen dat het niet erger wordt. Lichte ondersteuning is vaak ook van tijdelijke aard en wordt ingezet om mensen weer zo snel mogelijk op eigen kracht te laten functioneren.

8.1 Bereik van mantelzorg en versterken draagkracht mantelzorgers

Realiseren mantelzorgsalon

Uitvoering: 2008

Middelen: CVTM-gelden 35.000 euro

Projectleider: Ruud Dijkema

Activiteiten:

- Regelmatig (11 x per jaar) een mantelzorgsalon waarvan 5 themabijeenkomsten organiseren op een laagdrempelige en prettige locatie(s) (in de wijken);
- De deelnemers informeren over ontwikkelingen en trends en de mogelijkheden voor ondersteuning;
- De gelegenheid bieden tot informatie-uitwisseling door middel van het organiseren van vijf themabijeenkomsten;
- Contacten onderhouden met diverse patiëntenorganisaties, het CVH, afdelingen binnen gemeente, wijkbeheer, RAS-projectleider;

Informatie en advies

Uitvoering: 2008 in afstemming op de activiteiten in het kader van informatie en advies in de wijk.

Middelen: 2008 door reallocatie van middelen, bij uitbreiding p.m.

Projectleider: Ruud Dijkema

- bestaand loket zorg uitbreiden met informatie en advies tbv ondersteuning mantelzorg;
- participeren in loket(ten) in de wijk (in samenwerking met wijkbeheer);
- deskundigheidsbevordering aan personeel geven.

- goede afstemming tussen diverse gemeentelijke afdelingen en organisaties (waaronder adviesraad welzijn) realiseren door regulier overleg;
- in overleg tussen de afdelingen en organisaties komen tot beleid en uitvoering.

- Via loketten, lokale krantjes, Helius, website, bibliotheek, eerstelijnsvoorzieningen, bejaardenhuizen etc. informatie verstrekken;
- In samenspraak met netwerk en voorlichting komen tot communicatieplan.

Overige opmerkingen/afspraken

Dit project heeft een relatie met het uitvoeringsprogramma 'De gemeente aan het roer' dat onder meer beoogt in de wijken een laagdrempelige informatie en adviesfunctie aan te bieden voor vragen omtrent zorg en leefbaarheid.

8.2 Regionale beleidsnotitie mantelzorgondersteuning

Uitvoering: reeds gestart met doorloop in 2008

Middelen: RAS gelden provincie

Projectleider: Gemeente Westvoorne regionale trekker, voor Hellevoetsluis Veronique Stern

Activiteiten

- Formeren klankbordgroep;

- Inventariseren van vraag/aanbod;
- Opstellen beleidsnota mantelzorg.
- Een lokale vertaling op basis van de regionale notitie.

8.3 **Zorgvisie**

Startdatum: Januari 2008
 Einddatum: December 2008
 Projectleider: Eelco Blanken/extern bureau
 Middelen: € 35.000,-- t.l.v. post afdeling-onvoorzien.

Probleemstelling.

De Zorgvisie is een verdere uitwerking van hoofdstuk 5 van de Woonvisie 2007 vanuit het oogpunt zorg en welzijn. In de Woonvisie Hellevoetsluis wordt inzicht gegeven in de -potentiële- vraag van ouderen en van het aanwezige of geplande aanbod aan woonvoorzieningen voor mensen met een beperking/bijzondere doelgroepen. Nadere invulling is nodig w.b. de hieraan gekoppelde welzijns-/zorgvoorzieningen van de doelgroep, met name voor de bijzondere doelgroepen. Het gaat hier om de wensen ten aanzien van de kwaliteit van wonen en woonomgeving[omvang, inbedding in de buurt, spreiding over wijken], over de bereikbaarheid en de kwaliteit van de zorg- en welzijnsvoorzieningen. Deze aandachtspunten dienen ingebed te worden in een integrale visie op wonen, zorg en welzijn. Naast de zorgvisie wordt in 2008 ook een ouderenvisie ontwikkeld. Voor een deel zullen thema's van de zorgvisie hierin terugkomen en verder worden uitgewerkt. Daarnaast wordt de nota Volksgezondheid 2009-2012 ontwikkeld, waarmee ook raakvlakken zijn.

Projectwerkzaamheden:

- inhuur extern bureau
- Startnotitie opstellen
- inventariseren en evalueren bestaand beleid
- participatie van doelgroepen instellingen organiseren
- nota schrijven
- vaststelling Zorgvisie door raad

Stappenplan

Stap 1

- Inhuur extern bureau
- Vraag formuleren
- Offertes aanvragen
- Keuze maken

Wanneer: januari – februari 2008

Stap 2

Startnotitie opstellen. In de startnotie worden de inhoudelijke en financiële kaders opgenomen, de wijze waarop aan inspraak en informatie invulling wordt gegeven en de planning van de totstandkoming van de Zorgvisie.

- Voorbereiding
- Collegebehandeling
- Adviesraad Welzijn
- Commissie ZWO

Wanneer: maart 2008

Stap 3

Inventariseren en evalueren zorg-/welzijnsproblematiek en bestaand beleid vanuit:

- woonvisie 2007
- WMO beleidsplan
- Speerpunten College
- Regiovisie OGGZ
- Ander bestaand beleid (ook landelijke thema's)
- Bijeenkomsten met klankbordgroep

Wanneer: maart - april 2008

Stap 3

Participatie

- Participatie van doelgroep en instellingen organiseren: wat is de vraag, wat is het aanbod en wat ontbreekt hier nog aan?
- Bijeenkomsten organiseren waarop de doelgroep en de diverse instellingen vraag en aanbod kunnen aangeven.

- Resultaten verzamelen
 - Thema's en vraagstukken benoemen
- Wanneer: maart - april 2008

Stap 4

Zorgvisie opstellen

- nota schrijven
- afstemming intern/bespreking wethouder
- Adviesraad Welzijn
- vaststelling voorontwerpnota door college

Wanneer: april – augustus 2008

Stap 5

Inspraak

- inspraak organiseren
- reacties verwerken

Wanneer: september - oktober 2008

Stap 6

Raadsbehandeling

- Adviesraad Welzijn
- Collegebehandeling
- Commissie ZWO
- Raadsbehandeling

Wanneer: november - december 2008

8.4 Ouderenbeleid

Startdatum: Januari 2008

Einddatum: December 2008

Projectleider: Nadia Lopez/extern bureau

Middelen: € 35.000,00 mee te nemen als beleids optie in de voorjaarsnota 2008.

Probleemstelling.

De laatste gemeentelijke nota Ouderenbeleid is de nota 'Ouderenbeleid 2000–2005'. Deze nota is eind 2003 geëvalueerd. Deze gedateerdheid en de ontwikkelingen in de achterliggende jaren is aanleiding voor een nieuwe nota Ouderenbeleid. Ouderen vormen een heterogene groep. Relatief jonge en vitale ouderen hebben andere behoeften dan hoogbejaarden met gezondheidsproblemen. Het ouderenbeleid omvat dus meer dan zorg. Het gaat hier ook om ander terreinen waarop reeds beleid geschreven is of geschreven wordt. Hierbij wordt gedacht aan: cultuur en kunst, gezondheid, sport en wonen. De zorgvisie die ontwikkeld wordt bevat uiteraard ook delen die van toepassing zijn op het ouderenbeleid. Dit betekent dat het ouderenbeleid op onderdelen ook onder de uitvoeringsprogramma's 'Iedereen doet mee' en 'De gemeente aan het roer' kan vallen.

Projectwerkzaamheden:

- inhuur extern bureau
- Startnotitie opstellen
- inventariseren en evalueren bestaand beleid
- participatie van doelgroepen instellingen organiseren
- nota schrijven
- vaststelling nota door raad

STAPPENPLAN

Stap 1

- Inhuur extern bureau
- Vraag formuleren
- Offertes aanvragen
- Keuze maken

Wanneer: april 2008

Stap 2

Startnotitie opstellen. In de startnotie worden de inhoudelijke en financiële kaders opgenomen, de wijze waarop aan inspraak en informatie invulling wordt gegeven en de planning van de totstandkoming van de nota.

- Voorbereiding
- Collegebehandeling

- Adviesraad Welzijn
 - Commissie ZWO
- Wanneer: maart – april 2008

Stap 3

Inventarisatie/evaluatie. Als kader voor het gemeentelijk ouderenbeleid geldt de Ouderennota 2000-2005. In 2003 is een evaluatie ouderenbeleid 2000-2003 geschreven. Visie is: vanuit de vraag van ouderen werken aan een samenhangend pakket van voorzieningen dat de doelgroep in staat stelt zo lang mogelijk de regie over het eigen bestaan te behouden. Deze visie is nog meer van toepassing gezien het credo 'Iedereen doet mee' in de WMO.

De evaluatie gaat uit van drie thema's:

- Wonen en de woonomgeving
- Zorg
- Welzijn

Een aantal van de aanbevelingen is in de afgelopen jaren reeds uitgevoerd. Het is goed om eerst het bestaande beleid te inventariseren en te evalueren.

Wanneer: april – mei 2008

Stap 3

Participatie

- Participatie van doelgroep en instellingen organiseren: wat is de vraag, wat is het aanbod en wat ontbreekt hier nog aan?
- Bijeenkomsten organiseren waarop de doelgroep en de diverse instellingen vraag en aanbod kunnen aangeven.
- Resultaten verzamelen
- Thema's en vraagstukken benoemen

Wanneer: mei – juni 2008

Stap 4

Nota opstellen

- Nota schrijven
- Afstemming intern/bespreking wethouder
- Adviesraad Welzijn
- Vaststelling voorontwerpnota door college

Wanneer: juni – september 2008

Stap 5

Inspraak

- Inspraak organiseren
- Reacties verwerken

Wanneer: oktober – 2008

Stap 6

Raadsbehandeling

- Adviesraad Welzijn
- Collegebehandeling
- Commissie ZWO
- Raadsbehandeling

Wanneer: december 2008

9 UITVOERINGSPROGRAMMA 'DE GEMEENTE AAN HET ROER'

Hier is sprake van een situatie waarbinnen min of meer permanente zorg, aandacht of ondersteuning nodig is. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente zorg te dragen voor een adequaat aanbod aan voorzieningen. Doorgaans is sprake van meervoudige problematiek waarbij meerdere aanbieders betrokken zijn. Het beleid is erop gericht om deze zorg en ondersteuning op maat te verlenen en tegelijk de zorgvrager in staat te stellen een zo hoog mogelijk kwaliteit van leven te behouden of te bereiken. Waar mogelijk leidt het aanbod tot het versterken van de eigen kracht van mensen. Zo kan maatschappelijke opvang gericht zijn op het toeleiden naar (begeleid) zelfstandig wonen en kunnen ouderen met ondersteuning van domotica (zoals bijvoorbeeld alarmering en ict voorzieningen), welzijn en zorg langer in hun eigen huis en omgeving blijven wonen.

9.1 Informatie en advies in de wijk

Startdatum: Januari 2008

Einddatum: 2011

Projectleider: Wijkbeheer en Wmo-loket

Probleemstelling

Bewoners hechten belang aan een gemeente die voor hen een gezicht heeft, makkelijk toegankelijk en dichtbij is voor vragen op het gebied van wonen, welzijn, zorg en leefbaarheid en die snel handelt. We gaan op twee manieren investeren in de informatie en adviesfunctie

- De dienstverlening van het huidige Wmo-loket wordt waar mogelijk nog persoonlijker en op maat geleverd. Consulents van het Wmo-loket investeren meer in huisbezoeken (onder andere in combinatie met de huisbezoeken aan 75-plussers) en werken gericht voor een deel van het klantenbestand. Vragen worden integraal opgepakt (niet alleen kijken naar Wmo-voorzieningen maar ook naar ondersteuning voor de mantelzorger, welzijnsdiensten, ondersteuning bij administratie, voorzieningen voor minima en dergelijke).
- Niet alle inwoners van Hellevoetsluis zijn klant bij het Wmo-loket. Toch hebben veel mensen vragen op allerlei levensgebieden. Het kan gaan om een burenruzie, vragen over de opvoeding, een idee voor activiteit maar ook over verkeer of over het groen in de wijk. Bewoners en gemeente vinden het belangrijk snel met elkaar in contact te komen over al deze vragen. Dat moet snel, laagdrempelig en in de buurt kunnen. Ontmoetingsruimten in de wijk moeten de plek worden waar mensen met hun vragen of hun verhaal terecht kunnen. Dat kan op een spreekuur zijn maar dat kan ook bij een kop koffie zijn. Omdat mensen het vaak moeilijk vinden om de stap te zetten om hun vraag te stellen, zal de gemeente mensen ook actief benaderen.

Uitgewerkte doelstelling

- Het organiseren van informatie en advies in de wijk. Hier kunnen mensen terecht met vragen, ideeën voor verbetering woon- en leefomgeving etc. . Aansluiting wordt gezocht bij de activiteiten gericht op verbetering kwaliteit openbare ruimte/veiligheid.
- Informatie en advies over Wmo-diensten
- Hulpvraagverduidelijking voor cliënten en mantelzorgers
- Uitvalsbasis voor individueel casemanagement in combinatie met huisbezoeken voor ouderen en nieuwe vragen voor ondersteuning.

Medewerkers (zoals bijvoorbeeld de buurtregisseur, consulents Wmo-loket, medewerkers wijkbeheer) die de informatie en adviesfunctie in de wijk bemensen, onderhouden intensieve contacten met buurtbewoners zodat signalen snel opgepakt kunnen worden en vragen beantwoord.

Projectwerkzaamheden

- selectie van wijk(en) waar gestart wordt;
- afstemmen van activiteiten wijkbeheer, Wmo-loket, sociale zaken en externe partners op het terrein van zorg, welzijn en leefbaarheid;

- opbouwen van netwerken in wijken;
- locaties voor geschikte ontmoetingsruimten;
- activiteiten aanbod dat mensen uitnodigt naar de ontmoetingsruimte toe te komen.

Projectresultaat

Een laagdrempelige informatie en adviesfunctie in alle wijken van Hellevoetsluis waarbij nauw contact is met burgers, vragen direct opgepakt kunnen worden en mensen terecht kunnen voor vragen op het gebied van wonen, zorg, welzijn en leefbaarheid.

Financiële paragraaf

Starten met bestaande middelen. Bij uitbreiding pm.

Overige opmerkingen/afspraken

Dit project heeft een nauwe relatie met de activiteiten vanuit het Wmo-loket en met het project waar ontmoetingsruimten in de wijk worden gecreëerd. Op deze plaatsen moeten vanzelfsprekende contacten tussen mensen en met de gemeente ontstaan. Informatie en advies over allerlei onderwerpen hoort hier bij.

9.2 Werken met een WWB-uitkering

Startdatum	Januari 2008
Einddatum	2011
Projectleider	Ron Buis / Leonie Mous

Probleemstelling

In het WWB-bestand van de gemeente Hellevoetsluis bevindt zich een flinke doelgroep die moeilijk plaatsbaar is op de reguliere arbeidsmarkt. Uit eerdere analyses komt naar voren dat met name 55-plussers en (jongere) mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt moeilijk te bemiddelen zijn naar regulier werk. Het is de ambitie van de gemeente Hellevoetsluis om ook voor deze moeilijk plaatsbare doelgroep een aantrekkelijk aanbod te creëren. Hierbij wordt voornamelijk gedacht aan een combinatie van gesubsidieerde arbeid en behoud van een gedeeltelijke uitkering. Het idee is ontstaan om deze banen te verwerven binnen de sector van maatschappelijke ondersteuning. Met dit idee worden in principe twee doelen bereikt. Enerzijds de realisatie van de uitvoeringsprogramma's Wmo en anderzijds de participatie van een moeilijk plaatsbare en bereikbare doelgroep.

De ambities op het gebied van maatschappelijke ondersteuning vraagt de inzet van veel menskracht. We ambiëren een actieve en zichtbare inzet van de gemeente richting burgers. Daarnaast verwachten we initiatieven van burgers zelf om de leefbaarheid in de eigen buurt te verhogen. Alle activiteiten zijn gericht op 'meedoen aan de samenleving'.

Net als in de Wmo is meedoen ook binnen de Wet Werk en Bijstand (WWB) een centraal thema. Door mensen met een bijstandsuitkering een rol te geven in de uitvoering van maatschappelijke ondersteuning realiseren we twee doelen. Mensen doen mee in de samenleving en maken het via hun inzet mogelijk dat anderen ook meedoen. In 2008 worden 50 mensen met een bijstandsuitkering toegeleid naar werk. In de jaren 2009, 2010 en 2011 volgen elk 50 banen per jaar.

Uitgewerkte doelstelling

In 2008 50 mensen met een bijstandsuitkering toeleiden naar werk bij een werkgever op het gebied van maatschappelijke ondersteuning. In 2009, 2010 en 2011 wordt de groep werknemers telkens met 50 uitgebreid.

Projectwerkzaamheden

Fase 1 van het project omvat het realiseren van een bedrijfsplan met daarin de volgende onderdelen:
 -Uitwerken van de maatschappelijke doelstelling van het project en de relatie met het Wmo-beleid, in combinatie met de vanuit gemeentelijk perspectief gewenste werkgevers. De gemeente zal een voortrekkersrol zal spelen door zelf ook in een aantal banen te investeren.

- Uitwerken van de doelstelling ten aanzien van de te plaatsen medewerker (moet deze op termijn uitstromen of niet, wat is de relatie met vrijwilligerswerk, afbakening doelgroep);

- Inventarisatie mogelijkheden en behoefte werkgevers voor wat betreft het invullen van de plekken, uitmondend in een gezamenlijk gedragen plan;
- Doorrekening besteding werkdeel en opstellen financieel bedrijfsplan;
- Invullen en beleggen van administratief werkgeverschap.

Fase 1 van het project is in januari 2008 afgerond.

Fase 2 betreft het in uitvoering nemen van het project. Het gaat dan om het totstandbrengen van de match tussen werkgever en werknemer. De fase van de uitvoering start begin 2008.

Projectresultaat

Resultaat van fase 1 is een bedrijfsplan

Resultaat van fase 2 aan het eind van 2008 is de plaatsing van 50 mensen.

Plan van aanpak

Er is een apart plan van aanpak beschikbaar waarin de stappen om te komen tot een bedrijfsplan uitgebreid zijn uitgewerkt.

Communicatieplan

Dit is onderdeel van het plan van aanpak en het bedrijfsplan.

Financiële paragraaf

Financiële dekking vanuit het werkdeel van de WWB. Een uitgebreide financiële analyse van het project wordt gemaakt in het bedrijfsplan.

Overige opmerkingen/afspraken

Dit project heeft een nauwe relatie met het project waar ontmoetingsruimten in de wijk worden gecreëerd en met het project initiatieven van burgers. Mensen die gaan werken in een wijk zullen een belangrijke rol spelen bij ontmoeting en activiteiten. Bijvoorbeeld in de rol van beheerder of begeleider in een buurthuis, als uitvoerder van leefbaarheidsprojecten in de wijk of als uitvoerder van klussen bij mensen die dit niet meer zelf kunnen.

10 Bijlagen

10.1 *Prestatievelden*

De Wmo bestaat uit de volgende negen prestatievelden:

1. Het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten.
2. Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden.
3. Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning.
4. Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers.
5. Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.
6. Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en aan mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijke verkeer.
7. Het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang.
8. Het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen.
9. Het bevorderen van verslavingsbeleid.

10.2 **Bijlage 2: Speerpunten Regiovisie OGGZ**

1. Algemeen

Visie:

Als gemeenten hebben we een verantwoordelijkheid voor de gezondheid van de gehele bevolking. Daarbij is het voorkomen van (gezondheids)problemen beter dan het repareren van (gezondheids)problemen. We streven daarom naar een passend aanbod van preventieve activiteiten. Als gemeenten hebben we een verantwoordelijkheid voor inwoners die het zelfstandig niet redden en voor wie maatschappelijke uitval dreigt (sociaal kwetsbaren). We willen doen wat in ons vermogen ligt om een zodanig lokaal en bovenlokaal beleid te voeren dat we maatschappelijke uitval van sociaal kwetsbare burgers in multiprobleem situaties voorkomen en hun maatschappelijk herstel bevorderen. We streven ernaar om een passend en afdoende aanbod te hebben in de gehele keten van preventie, toeleiding en signalering, maatschappelijk opvang en nazorg, dat aansluit bij de problemen die de inwoners ervaren.

Speerpunten:

De gemeenten en de uitvoerders onderzoeken voor 2009 de mogelijkheden om een regionale monitor OGGZ+ te ontwikkelen. De monitor geeft relevante sturingsinformatie voor gemeenten en uitvoerders om hun beleid en uitvoering aan te passen.

De regionale uitvoerders streven er gezamenlijk naar om voor 2008 een totaal en samenhangend overzicht te bieden van het aanbod aan dienstverlening op het OGGZ+ beleidsterrein.

2. *Prestatieveld 7, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang*

Visie:

Wanneer door omstandigheden thuis geen plaats meer is, dan zorgen de gemeenten voor opvang van hun burgers. Op regionaal niveau zorgen de gemeenten voor voldoende en diverse opvangvoorzieningen.

Speerpunt:

De gemeenten streven er naar om voor 2010 een sluitend en afdoende aanbod van opvangvoorzieningen in de regio te realiseren, afgestemd op de problematiek en in samenhang met adequate preventie en doorstroom naar de nazorg op lokaal niveau.

Prestatieveld 8: Het bevorderen van geestelijke gezondheidszorg

Visie:

Alle gemeenten hebben een verantwoordelijkheid voor inwoners die het zelfstandig niet redden en voor wie maatschappelijke uitval dreigt. Op regionaal niveau houden we een infrastructuur in stand die zorgdraagt voor adequate signalering, opsporing en toegeleiding van de sociaal kwetsbaren naar adequate hulpverlening en die aansluit bij de lokale voorzieningen.

Speerpunt:

De gemeenten en de uitvoerders onderzoeken in 2007 gezamenlijk de mogelijkheden voor de implementatie van één cliëntvolgsysteem.

Prestatieveld 9: ambulante verslavingszorg

Visie:

Als gemeenten hebben we een verantwoordelijkheid voor de gezondheid van de gehele bevolking. Daarbij is het voorkomen van verslavingsproblemen beter dan het repareren ervan. Wanneer de verslaving geconstateerd wordt, zorgen we voor vermindering van de problematiek en van de overlast van verslaafde burgers. Op regionaal niveau zorgen we voor een dekkend aanbod van preventie tot nazorg voor burgers die met verslaving in aanraking komen.

Speerpunt:

De gemeenten en de uitvoerders streven er gezamenlijk naar om voor 2010 de verslavingsproblematiek terug te dringen. Per gemeente zal de doelstelling verder gespecificeerd worden naar aard van de problematiek en doelgroep.

10.3 **Bijlage 3: Lijst afkortingen**

AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
DBH	Den Bonsel Hoek
GGD	Gemeenschappelijke GezondheidsDienst
GOSA	Gemeentelijke Organisatie Sluitende Aanpak
OGGZ	Openbare Geestelijke GezondheidsZorg
Rhk	Ravenshoek
WWB	Wet Werk en Bijstand
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning

10.4 **Bijlage 4** : **Begrippenlijst**

Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ)

Met de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten is iedere Nederlander tot 1 januari 2007 verzekerd voor ondersteuning en zorg in geval van langdurige ziekte, handicap of ouderdom. Na 1 januari 2007 dekt de AWBZ alleen nog de kosten van zorg aan chronisch zieken, intramuraal en extramuraal.

Cliëntondersteuning

Cliëntondersteuning is individuele ondersteuning en begeleiding van een cliënt. Veelal betreft het ondersteuning van mensen die zonder deze hulp van voorzieningen verstoken zouden blijven. Dit kan hulp zijn bij het aanvragen van een persoonsgebonden budget voor een klant met een beperking.

Compensatiebeginsel (wettekst)

Ter compensatie van de beperking die een persoon ondervindt in zijn zelfredzaamheid en zijn maatschappelijke participatie, treft de gemeente voorzieningen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, die hem in staat stellen:

- a. een huishouden te voeren;
- b. zich te verplaatsen in en om de woning;
- c. zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel;
- d. medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan.

Wmo-loket

Een lokaal loket is een voorziening die informatie, vraagverheldering, advies, bemiddeling en vaak ondersteuning en toegang tot individuele voorzieningen biedt op de terreinen van wonen, zorg en welzijn.

Hulp bij het huishouden (wettekst)

Het ondersteunen bij of het overnemen van activiteiten op het gebied van het verzorgen van het huishouden van een persoon dan wel van een leefeenheid waartoe een persoon behoort.

Eigen bijdrage (wettekst)

De gemeenteraad kan bij verordening bepalen dat een persoon van 18 jaar of ouder aan wie maatschappelijke ondersteuning is verleend, voor zover die ondersteuning bestaat uit het verlenen van een individuele voorziening of een persoonsgebonden budget en niet bestaat uit een aan hem verleende financiële tegemoetkoming, een eigen bijdrage is verschuldigd. De hoogte van de eigen bijdrage kan voor de verschillende soorten van maatschappelijke ondersteuning verschillend worden vastgesteld en mede afhankelijk gesteld worden van het inkomen van degene aan wie maatschappelijke ondersteuning is verleend en van zijn echtgenoot.

Extramurale zorg

Zorg die wordt verleend buiten de muren van het ziekenhuis of zorginstelling. Deze zorg omvat zorg van huisartsen, verloskundigen, fysiotherapeuten, thuiszorg en ambulancevervoer.

Geestelijke gezondheidszorg (GGZ)

Geestelijke gezondheidszorg is een deelgebied binnen de gezondheidszorg dat preventie, behandeling, begeleiding en verzorging biedt aan mensen met psychische problemen, zowel met psychosociale problemen als met psychische stoornissen.

Inclusief beleid

Beleid om alle burgers volwaardig onder dezelfde voorwaarden te laten deelnemen aan de samenleving.

Individuele voorzieningen

Voorzieningen gericht om mensen met een beperking in staat te stellen zelfstandig te kunnen blijven wonen en te kunnen blijven deelnemen aan het maatschappelijk leven. De voorzieningen uit de Verordening Maatschappelijke ondersteuning kunnen hiertoe gerekend worden.

Informele zorg

Onder informele zorg wordt de zorg en ondersteuning verstaan van een vrijwilliger of van een mantelzorger. Tegenover informele zorg staat professionele zorg.

Indicatiestelling

Vaststelling of en in welke mate een cliënt in aanmerking komt voor zorg. Het indicatiebesluit vormt de formele machtiging om hulpmiddelen, ondersteuning of zorg te ontvangen.

Inspraak en participatie (wettekst)

De gemeente betreft de ingezetenen van de gemeente en in de gemeente een belang hebbende natuurlijke en rechtspersonen bij de voorbereiding van het beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning. Alvorens een voordracht tot vaststelling door de gemeenteraad te doen, vraagt het college van burgemeester en wethouders over het ontwerpplan advies aan de gezamenlijke vertegenwoordigers van representatieve organisaties van de kant van vragers op het gebied van maatschappelijke ondersteuning.

Intramurale zorg

Zorg die wordt verleend wanneer een cliënt langer dan 24 uur in een zorginstelling verblijft zoals ziekenhuis, verpleeghuis of psychiatrische inrichting.

Keuzevrijheid (wettekst)

De gemeente biedt personen die aanspraak hebben op een individuele voorziening de keuze tussen het ontvangen van een voorziening in natura of het ontvangen van een hiermee vergelijkbaar persoonsgebonden budget, tenzij hiertegen overwegende bezwaren bestaan.

Kwetsbare burger

Inwoners met een somatische, psychogeriatrische of psychiatrische aandoening of beperking, een verstandelijke lichamelijke of zintuiglijke beperking of een psychosociaal probleem waardoor het zelfstandig functioneren en deelname aan onze samenleving belemmerd wordt. Daarnaast heeft het begrip kwetsbare burgers ook betrekking op inwoners die over een laag inkomen beschikken, dan wel een combinatie van de hierboven genoemde aspecten.

Maatschappelijk middenveld

Het maatschappelijk middenveld is het netwerk van private instellingen, zoals de welzijnsinstellingen, kerkelijke instanties, woningbouwcorporaties en zorgaanbieders.

Maatschappelijke ondersteuning (de negen prestatievelden) (wettekst)

De gemeente bevordert

1. de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten;
2. op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden;
3. het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning;
4. het ondersteunen van mantelzorgers daaronder begrepen steun bij het vinden van adequate oplossingen, indien zij hun taken niet kunnen waarnemen, alsmede het ondersteunen van vrijwilligers;
5. deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem;
6. het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en aan mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behouden en het bevorderen van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer;
7. het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en beleid ter bestrijding van geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd;
8. het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen;
9. het verslavingsbeleid.

Maatschappelijke opvang (wettekst)

Het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies aan personen die door een of meer problemen, al dan niet gedwongen, de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving.

Mantelzorg (wettekst)

Langdurige zorg die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende door personen uit diens omgeving, waarbij zorgverlening rechtstreeks voortvloeit uit de sociale relatie en de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar overstijgt.

Mensen met een beperking

Een persoon die door een lichamelijke of verstandelijke stoornis wordt beperkt in zijn functioneren. Die beperking is langdurig of blijvend, waardoor mensen met een beperking worden bedreigd in hun persoonlijke ontplooiing.

Openbare geestelijke gezondheidszorg (wettekst)

Het signaleren en bestrijden van risicofactoren op het gebied van de openbare geestelijke gezondheidszorg, het bereiken en begeleiden van kwetsbare personen en risicogroepen, het functioneren als meldpunt voor signalen van crisis of dreiging van crisis bij kwetsbare personen en risicogroepen en het tot stand brengen van afspraken tussen betrokken organisaties over de uitvoering van de openbare geestelijke gezondheidszorg.

Persoonsgebonden budget (PGB)

Een geldbedrag waarmee zelf zorg, hulp en begeleiding kan worden ingekocht bij erkende en niet-erkende aanbieders.

Regierol Wmo

De gemeente heeft bij de uitvoering van de Wmo een leidende rol. De invulling van deze rol is afhankelijk van de gewenste resultaten.

Tevredenheidsonderzoek (wettekst)

De gemeente publiceert jaarlijks voor 1 juli de uitkomsten van onderzoek naar tevredenheid van vragers van maatschappelijke ondersteuning over de uitvoering van de wet, die verkregen zijn volgens een methode die na overleg met representatieve organisaties op het gebied van maatschappelijke ondersteuning tot stand is gekomen.

Thuiszorg

Thuiszorgorganisaties bieden hulp of begeleiding bij de huishouding, verzorging of verpleging in de thuissituatie aan mensen die dat nodig hebben.

Vangnetfunctie

Uitgangspunt in de Wmo is de eigen verantwoordelijkheid van de burger. Soms kunnen mensen zichzelf niet redden, bijvoorbeeld als gevolg van een beperking en/of laag inkomen. In deze situaties biedt de gemeente een vangnet waardoor deze burgers weer aan de samenleving kunnen meedoen.

Verordening maatschappelijke ondersteuning (wettekst)

De gemeenteraad stelt met inachtneming van de Wmo bij verordening regels vast over de door het college van burgemeester en wethouders te verlenen individuele voorzieningen en de voorwaarden waaronder personen die aanspraak hebben op dergelijke voorzieningen recht hebben op het ontvangen van die voorzieningen in natura, het ontvangen van een financiële tegemoetkoming of een persoonsgebonden budget.

Verslavingsbeleid (wettekst)

Maatschappelijke zorg gericht op verslaafden, alle individuele geneeskundige verslavingszorg daaronder niet begrepen, en preventie van verslavingsproblemen, met inbegrip van activiteiten in het kader van de bestrijding van overlast door verslaving.

Voorziening in natura

De klant krijgt de geïndiceerde zorg geleverd door een zorgaanbieder. Deze zorgaanbieder regelt dat er een zorgverlener aanwezig is en regelt de administratie rond de zorgverlening.

Vrouwenopvang (wettekst)

Tijdelijk bieden van onderdak en begeleiding aan vrouwen die, al dan niet gedwongen, de thuissituatie hebben verlaten in verband met problemen van relationele aard of geweld.

Wet collectieve preventie volksgezondheid

De Wet collectieve preventie volksgezondheid geeft gemeenten de taak preventief beleid op het terrein van de volksgezondheid te voeren. De gemeente is verantwoordelijk voor het (laten) uitvoeren van collectieve preventietaken. De gemeente zorgt ook voor continuïteit, samenhang en afstemming binnen de collectieve preventie en de curatieve zorg. Gemeenten leggen hun preventieve gezondheidsbeleid eens in de vier jaar vast in een beleidsnota.

Wet maatschappelijke ondersteuning

In deze wet zijn de Welzijnswet, de Wet voorzieningen gehandicapten en onderdelen van de AWBZ, zoals de huishoudelijke verzorging, ondergebracht.

